

SAVAITINIŲ IVYKIŲ APŽVALGA

Neatrodė, kad Quebeco provincijos vyriausybė ko nors pasimokė iš neseniai praėjusių riaušių St. Leonard priemiestyje. Nežiūrint gausybės protestų ir pasisakymų prieš fanatiškai šovininę kalbinę politiką, štai šią savaitę Andre Beaudin, imigrantų orientacijos įstaigos viršininko pavaduotojas, išleido potvarkį, draudžiantį naujųjų kanadiečių provincinėse kalbos mokyklose mokytojams tarpusavyje naudoti kitą kalbą negu prancūzų. Švietimo ministerija tą potvarkį aprobavo. Ponas Beaudin, paklaustas kokia kalba turėtų du angliškai kalbantys mokytojai ir anglų kalbą dėstantys, tarpusavyje kalbėti, atsakė: "Aišku, prancūzų kalba". Jis taip pat paaiškino, kad kol kas anglų kalbos klasės nebūsančios panaikintos. Šis ir kiti iš panašūs potvarkiai rodo kaip beviltiškai sunarpliotas yra šiuo metu provincinis švietimas. "Quebecas quebeciečiams", nuolat kartojama seperatistinė formulė atrodo iš tiesų turėtų skambėti taip: "Quebecas prancūzams-kanadiečiams", nes visos kitos mažumos-ypač imigrantai-atrodo bus pagaliau priversti mylėti "La Belle Province". Mūsųose girdisi jau irgi vienas kitas pasimėfęs balsas, patetisinęs visas šias policinės priemonės, nes tai, girdi, esąs visa suprantamas dalykas. Suprantamas – galbūt, bet jokių būdu nepateisinamas. Arginė lygiai tokia pat logika ir įžulumu buvo svetimtaučiai verčiami "mylėti" trečiojo Reicho išrinktąją rasę? Kol Quebeco provincija tebėra Kanados dalis, kanadiečiai turi teisę pasirinkti ir kalbą, ir mokyklą, kurioje jie nori savo vaikus auklėti bei mokyti. Visi kiti argumentai, ypač iš mūsų pačių tarpo, terodo valdininkišką nusizeminimą ir nenorą ginti savo tautų. Patyrę ir tebeptyrę ant savokailio rusų kalbos brukimą, argi primtume ly-

giai įžulų kitų šovinistų sa-
valiavimą?

Pabaigai keli žodžiai apie
Quebeco premjerą Jean Jac-
ques Bertrand. Visi laukė ko-
kio nors jo pasisakymo dėl
įvykusių riaušių ir vienakalbiš-
kumo brukimo jo valdomoj
provincijoje. Tačiau premjeras
terado laiko ir reikalavo pasaky-
ti šiuos įsidėmėtinus žodžius:
"Norint išlikti šaltu, geriausia
tylėti". Šis jo posakis mums
primena vieno buvusio Lietu-
vos ūkio ministerio išmintin-
giausius žodžius apie tai, kad
"Lietuva yra žemės ūkio
kraštas".

Iš Kairo pranešama, kad Egipto prezidentas Nasser sergas ir esąs nuolatinėje gydytojo priežiūroje. Kiti šaltiniai betgi teigia, kad šioji ligė esanti diplomatinė, nes Nasser pastaruoju metu pradėjęs Maskvos šalininkų valymą, kurie – pagal Maskvos nurodymus – pradėję ruošti dirvą Nasser'io likvidacijai. Tasai slapta sąmokslas prieš Nasserį buvęs pradėtas jau tuomet, kai Nasseris buvo išvykęs gydytis į Maskvą. Sąmokslą galva buvęs vienas Nasserio bendradarbių Aly Sabry. Turimomis žiniomis Sabry jau esąs suimtas ir kalėjime atsidūręs taip pat jo šalininkai. Kaip žinia, nors Egiptas ir naudojasi Sovietų Sąjungos karine pagalba, Nasseris savo valstybėje komunistų partiją yra uždraudęs ir daugelis jos narių yra suimti ir kalinami.

JAV-ų prezidentas Nixonas pranešė, kad per sekančius 9 mėnesius bus dar atitraukta iš Pietų Vietnamo apie 40.000 amerikiečių karių. Apei tai pranešė taippat Pietų Vietnamo viceprezidentas Nguyen Cao Ky. Apie tai informuodamas Nixonas taip pat pridėjo, kad JAV-ės tikisi, jog užkliuvusios Paryžiaus derybos pradedančios vystytis palankesne kryptimi.

Popiežius Paulius VI, kalbėdamas piligrimams savo vasaros rezidencijoje Canstego, labai griežtai pasisakė prieš pastarųjų madų apsinuoginimus, kurie pažemina žmogų ir sukelia nešvarias mintis, dažnai pakreipdamos tokių nemoralių apsiereiškimų propaguotojus net į kriminalinius nusikaltimus. Popiežius taip pat griežtai pasmerkė įvairius pornografijos prekius, kurie patalkaudami žemesniems žmogaus instinktais siekia tikslai medžiaginio pasipelnimo. Jei tiek pat dėmesio būtų skiriama moralinei sveikatai, kiek pinigų išleidžiama fizinės sveikatos apsaugojimui, šiandieninis pasaulis neturėtų daugelio problemų /pavyzdžiui, dėl jaunimo/, su kuriomis nebesugebama susitvarkyti.

Nesenai vienas Peru katalikų kunigas pasiūlė, kad žuvis komunistinių partizanų vadas Che Guevara, turėtų būti apskelbtas šventuoju, nes kovojes už socialinę teisybę ir lygybę. Tėv. Wenceslo Claderon de la Cruz, 48 metų amžiaus, yra vienas iš 300 vadinamųjų progresyviųjų kunigų. Limos laikraštyje Expreso jis rašo, kad jau yra nemaža pagonių ir ate-

istų šventųjų. Ekstremistai pagal jį, kurie paaukvoja gyvybę už geresnį žmonių gyvenimą, turi būti laikomi šventaisiais.

Federalinė vyriausybė Ottawa-je pastebėjo, kad sumažinti Kanados ginkluotąsias pajėgas apie penkiasdešimt nuošimčių. Darant šią vadinamą reorganizuaciją, bus panaikinti penkios seniausieji Kanados armijos pulkai ir dalis laivyno. Po šios pertvarkymo Kanados kariuomenės daliniai būsią visiškai atitraukti iš Europos. Kaip iš komentarų matosi, šis žingsnis nėra populiarus jokiuose sluoksniuose, išskyrus kraštutinius kairiuosius pacifistus kurie džiaugiasi vakariečių karinių pajėgų sumažinimu bet niekad nėra tokio žingsnio pasiūlę Sovietų Sąjungai bei jos satelitams.

Iš Prahos gautomis žinio-
mis, naujoji Husak vyriausyb-
paskelbė nuostatą, pagal kur-
visų politinių pabėgėlių, pal-
kusių kraštą, senieji vykusių
neramumų metu, turtas bu-
konfiskuotas, jeigu jie negri-
į Čekoslovakiją iki š. m. rug-
sėjo mėn. 15 dienos. Nuo 196-
metų rugpjūčio mėn. iki šio
apie 50.000 čekoslovakų pa-
sirinko Vakarų ir laisvę. Apli-
kita tiek buvusių įvairiuos
Vakarų kraštuose į Čekoslo-
vakiją negrižo. Tad virš šimt-
tūkstančių čekoslovakų turta-
bus konfiskuotas ir prieš juo-
bus pradėta varyti panašia
nuodinga šmeižtų ir niekinim-
kompanija, kuri jau devydim-
metų nukreipta prieš visus k-
tus pabėgėlius, palikusius rau-
donąjį rojų.

Kanados vyriausybė šiomis dienomis apkaltino Sovietų Sąjungą kviečių pirkimo sutar

ties sulaužymu. Tvirtinama, kad Sovietų Sąjunga, kuri pagal trimetį susitarimą, turėjusi pirkti iš Kanados už sutartą sumą kveičių, apie 9000.000 tonų, dabar atsisako pirkti da-likusių 3.300.000 tonų. Kon-traktas jau baigėsi š. m. liepo-dieną. 31 dieną ir Kanada de-neparduoti kveičių turės tar-200.000.000 ir 300.000.000 dolerių nuostolio. Tvir-tinama, kad Sovietų Sąjungatai pasielgė dėl to, jog pastariaisiais metais jų pačių javų der-lius buvo geresnis negu ank-snytesniais metais. Tos abejo-tinos prekybos kritikai dabar su pagrindu, Kanados vyriausybei prikiša nedovanotinį naivumą, prekiaujant su Mas-kuva, kuri, jau kaip daugelį kar-tų buvo įvykę, sutarčių laikosi tik tol, kol jos yra naudingos nuolat braškančiam komunis-tiniam ūkiui.

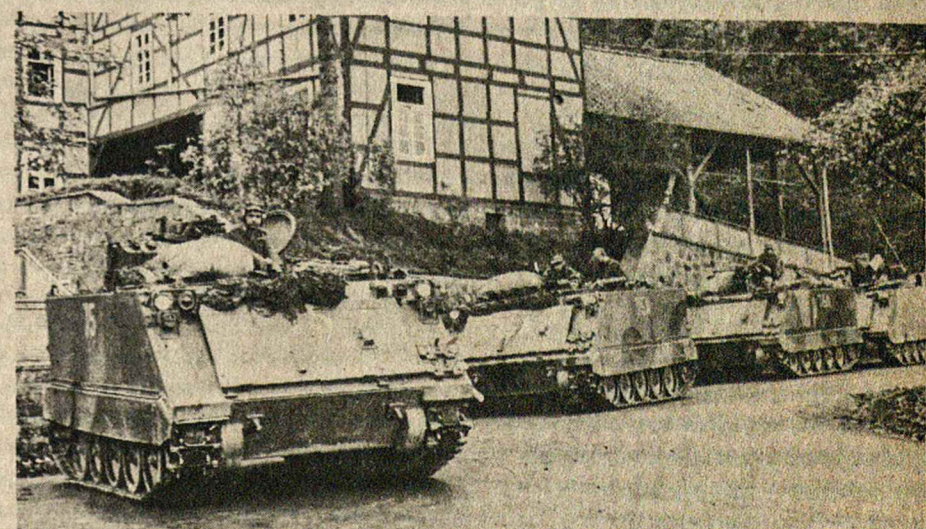
Buvęs Kanados ministras pirmininkas John Diefenbaker sulaukė 70 metų amžiaus. Norėjęs žiūrėti savo amžiaus jis beveik nėra praleidęs jokios pamainos sesijos ir debatus yra dar tiek pat sąmojingas ir aštriakalbis. Buvęs ministras pirmininkas dar tebėra labai populiarus visoje Kanadoje. Labiausiai už savo tiesų ir nuoširdų žodį bei nesvyruojančią laikyseną dėl vieningos Kanados ir laisvųjų Vakarų kovą prieš komunizmą ir įvairius jo apraiškas Kanadoje bei Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Verta taip pat paminėti, kad Diefenbaker buvo vienintelis ministras pirmininkas, kurio dėka gražintos teisės Pabaltijo kraštų diplomatams /konsulams/ Kanadoje ir kurio skyrė daug dėmesio Kanado mažumoms bei jų aspiracijoms.

Popiežius Paulius VI sveikinamas jo audencijoje Romoje.

John Diefenbaker, šventia savo 74-ą gimtadienį.

Kanados kariuomenės tankai NATO manevruose Vokietijoje.

Vandalizmas ir smurtas St. Leonarde.

Čekoslovakijos pabėgėliai Austrijoje.

LIETUVIŠKOSIOS SPAUDOS PROBLEMOS IŠEIVIJOJE

Nors nei vienas geriau už pačius išeivijos laikraščių redaktorius nežino, kad ir graudžiausios kalbos nieko paprastai nepadeda, jaučiame paprasčiausią pareigą apie savo problemas kartkartėmis pasisakyti. Įvairių pasiūlymų ir receptų tenka skaityti ir girdėti, bet jie taip ir lieka šauksmu dykumoje. Lieka neišgirsti, nes pati mūsų spauda išeivijoje yra gimusi ant politiskai-pasaulėžiūrių pamatų ir jų atsakyti kol kas nei vienas ir niekas nenori. Dalinai tai net neįmanoma dėl to, kad finansinė parama suteikiama kaip tikslai iš angažuotų šaltinių, o dalinai ir todėl, kad kiekvienas laikraštis daugiau ar mažiau yra suinteresuotas, pirmoj eilėj, būti tribūna saviesiems ir savoms nuomonėms. Dialogas yra pakenčiamas tik tai retais atvejais. Priešinga nuomonė tėra toleruojama tik tiek, kiek ji leidžia dar kartą primygtinai pakartoti sava į nuomonę. O vis dėlto laikraščiai nėra spausdinami tikslai redakcijoms ir jų užnuguriams. Didelė dauguma mūsų skaitytojų, mums taip atrodo, nėra jau taip labai ištroškę girdėti tik vieną pusę, bet norėtų laikraščio gyvo, įdomaus, tolerantiško bei pakantaus įvairiems pasisakymams. Tai liudija gausūs eilinių skaitytojų laiškai. Betgi laiškai laikraščio veido dar nepakeičia. Jie išreiškia pageidavimą, kurį kas nors turi ar turėtų įgyvendinti. Kas? O gi patys skaitytojai. Tie skaitytojai, kurie raštingi, kurie sugeba savo mintis ir svarstymus išreikšti lietuvių kalba. Tokių laikraščiai labai pasigenda. Labiausiai tokie laikraščiai, kurie laiko savo skiltis atviras kiekvienai nuomonei. Žinoma, lietuviškoji spauda nėra susidomėjusi tokiais, kurie pačia Lietuvos nepriklausomybe ir savo šalies laisve nebesidomi. Jiems yra pakankamai prokomunistinių leidinių, spausdinamų Lietuvoje ir šlapus Atlanto. Bet didžioji dauguma mūsų išeivių yra ir buvo nuolat kviečiami bendradarbiauti savo spaudoj. Koks rezultatas? Be galo liūd-

nas. Gausu redakcijose rašinių, kur velėjamas kailis to ar ano asmeniškio priešo, tos ar kitos frakcijos, bet tokių, kuriais visi skaitytojai domėtusi, trūksta. Juk laikraščiai nėra leidžiami tik dėl to, kad kurios nors kolonijos plepalus ir rietenas iškeltų viešumon. Niekam neįdomu, iš tiesų, kodėl ir ką Pilypas padarė Petriui, be pačio Pilypo ir Petro. Taip supraspaudos laisvė tėra nesupratimas. Mums būtų žymiai įdomiau sulaukti straipsnių, kurie paliečia plačiau visus mūsų kultūrines ir tautines problemas. Bet tokių bendradarbių reikia ieškoti su žiburiu ir pagaliau dažnai tenka jų maldaute maldauti, kad parašytų bent keilias eilutes. Nežiūrint to, kaip tik iš tokių apsišvietusių sulaukiame daugiausia kritikos, kad laikraštis esąs žemo lygio ir neįdomus. Iš kitos pusės, jei laikraštyje pasirodo kokie rimtesni rašiniai ir vėl sulaukiame atsiliepimų iš, taip vadinamos liaudies, kad stilius peraukštas ir ne viską galima suprasti. Kai spausdinama kasdienė kronika, intelektualai rauko nosį - kodėl rašoma apie to ar kito slogas ir nulažtą koją, nes, tai esą plokštūs ir niekam neįdomūs faktai. Okai tokių plokščių žinelių nėra, vėl verčiau tie, apie kurių giminę ar slogą laikraštis nepa-informavo plačiąją visuomenę. Tad atsirandame prie kūjo ir priekalo ir užburtame rate: šviesieji nerašo todėl, kad laikraštis pertamsus, o laikraštis dėl to pertamsus, kad šviesieji nerašo. Arba: kai šviesuomenei laikraštis priimtinas, jis jau nebeįimtinas (nes nebeįkandamas) eiliniams skaitytojams. Įvairūs mūsų laikraščiai yra bandę tą problemą išspręsti, bet nelabai sėkmingai. Viena tačiau aišku - jei skaitytojai patys laikraščio neremia rašiniai, jis tampa tikslai redaktorių laikraščiu. Redaktoriai betgi laikraščių sau tikrai nespausdina. Laikraščiai iš esmės, yra spausdinami skaitytojams ir tik tokie jie turi kokią nors prasmę.

Henrikas NAGYS

IR GERAI, IR BLOGAI... (laiškai mums)

Šiuose laiškuose išreiškiamos mintys nebūtinai atstovauja redakcijos pažiūras ar nuomonę. Laiškai gali būti trumpinami. Anoniminiai pasisakymai nebus spausdinami.
Red.

DAR DĖL LITHUANIANS IN CANADA

J.Karka, "L.in Canada" knygos platinio sekretorius, taigi oficialus asmuo, "N. Lietu-

voje" pakaltino mane klaidinant visuomenę, kai Propirščiuose užsiminiau, kad ta bergždžia knyga buvo išleista daugumo visuomenės lėšomis.

LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ DIREKTORIAMS IR VEDĖJAMS: TĖVŲ KOMITETAMS

Nuoširdžiai sveikiname mokyklų vadovybes, mokytojus ir tėvus, kurių bendrų pastangų dėka, bendruomenei remiant, veikia mūsų mokyklos. Sėkmės ir ištvermės šiuose mokslo metuose.

1. E. Ruzgienės elementoriaus dėl nenumatytų kliūčių šioms mokslo metams nebepavyko išleisti. Spragai užpildyti paprasėme mums prisiusti Ig. Malėno elementorių, bet, su Kanados Švietimo Komistija sutarėme atspausdinti šių metų reikalui A. Rinkūno Kregždutės 1 d. Ig. Malėno elementorių laukiamame kiekvienu dieną, o A. Rinkūno Kregždutės 1 d. bus galima gauti spalio mėn. pirmąją savaitę. Užsakymus siųsti Kultūros Fondui šiuo adresu: A. Kairys, 2955 W. 71st. Str., Chicago, Ill. 60629.

2. Mokytojų studijų savaitės

Ne gaudais vadovavausi, bet pranešimais spaudoje apie tam tikslui suteiktas aukas iš lietuvių. Juk jas davė pavienys žmonės, finansinės įstaigos, Lietuvių Fondas, davė ir Bendruomenė. Argi tai ne visuomenės lėšos? Visuomenės klaidinti tikrai nereikėtų.

A. Povilainis

"Dangaus D. P." straipsnio autorius Č. Gedasukas DIRVOJE rašo: "Želigovskiaiada tęsiama, -net tikybės fronte!... Rašykim, visi laiškus mūsų pastuntinybei Vatikane. Taip daro Amerikos piliečiai rašydami savo senatoriams ar pačiam prezidentui, ir jie pasiekia tikslą, nes: POPULI VOX DEI. Tą supras ir Vatikanas, jie kalba lotyniškai... Bet rašykime, rašykime, rašykime! Niekas neturi teisės "tvarkyti" mūsų tautos patrono, taip kaip neturi teisės tvarkyti mūsų Vyties ženklo ar vėliavos!"

Be abejo, paskutiniojo ir vientinio Lietuvos šventojo, Šv. Kazimiero, paskelbimas oficialiu Lenkijos šventuoju skaudžiai pažeidžia Lietuvą. Nėra abejonės, jog tai lenkų pastangų laimikis, kurį Vatikanas užtvirtino lietuviams beveik nežinant /iš pasaly/, nors bažnytininkai ir įtikinėja, kad bažnyčia /kaipo visuotinė/ skelbianči tik visiems priimtinas, bešališkus sprendimus.

Nebeįtikėtina, kad šis skaudus faktas bebūtų atitaisomas tiesioginiais skundais bei protestais per laiškus. Kas kartą neklaidingumo /?/ vardan padaryta, atgal nežengiama!

Bet šis įvykis, kaip ir jų begalybė praeityje, dar kartą pastumia mus pasimokyti iš lenkų, kaip ir koki laišką suformuluoti, kad Vatikanas jo atvesti negalėtų! Mus verčia ieškoti konkretų gelbėjimąsi, nes mūsų tikinčiųjų gretos jau nebeįėjusios su pasekmėmis kovoti! Ligos reiškiniai daugėja proporcingai mūsų gretoms mažėjant! Jau paskutinis laikas griebtis už prašymo - memorandumo pateikimą Vatikanui gaisro priežasčiai pašalinti!

Visos klaidos gali būti atitaisomos tik šeštojo bažnyčios įsakymu: MELSKIS PROTĖVIŲ KALBA! Mūsų, kaip nukenčiančiųjų, pareiga ir

metu, platesniame posėdyje, kuriame, be JAV LB Švietimo Tarybos narių, dalyvavo taip pat PLB pirm. St. Barzdukas, PLB Švietimo Tarybos pirm. A. Rinkūnas, Kanados Švietimo Komisijos pirm. L. Tamošauskas ir keletas svečių, sutarta JAV LB Švietimo Tarybos leidžiamą informacinį periodinį leidinį "Švietimo Gairės" ir numatytą leisti metraštį sujungti į vieną lietuviškojo švietimo žurnalą ir pavadinti jį "Švietimo Gairių" vardu. Žurnalo redakciją sudaro: redaktorius P. Maldeikis ir nariai: Vaclovas Čižūnas, Gintarė Ivaškienė, Stasė Petersonienė, Antans Rinkūnas ir Juozas Tamulis. Kasmet norima išleisti du numerius. Pirmąjį numerį numatyta parengti ligi Kalėdų. Studijų savaitės metu netekus dėl laiko stokos plačiau žurnalo reikalais išsišnekėti, prašome siųsti savo pasisakymus, sugestijas ir straipsnius P. Maldeikiui, 1836 So. 49th. Court, Cicero, Ill. 60650. No-

priešolė reikalauti, kad K. Bažnyčia tai įsivestų savo širdyje - VISAI KATALIKYBEI! Kito kelio nėra!

Šis įsakymas priimtinas visopasaulio katalikams /ir lenkams! / Jis nieko bendro neturi su prievarta, lygiai kaip ir kiti Bažnyčios ir Dievo įsakymai, o tik suteikia sąlygas melstis ir mažumų kalbomis lygėmis teisėmis greta kitų kalbų! Jis neprieštarauja Šv. Raštui. Neprieštarauja Evangelijai - Kristaus Mokslui, nei Dešimties Dievo Įsakymų RAIDEI. Yra pats reikalingiausias bažnyčios ŠUKIUI /Eikite ir mokykite tautas! /vykdyti. Jis netiesioginiai mums grąžina Šv. Kazimierą, bažnyčias, kunigus, atlietuviną vienuolynus ir institucijas ir, visų svarbiausia, pramatomos sąlygos mūsų prieaigui tik pas savakalbius kunigus sugrįžti bei savo tėvų kalboje tikėjimo tiesas mokyti! Jis bažnyčiai teikia vilčių ir tikėjimo atstatymą išvaduotose žemėse, nes TĖVYNAINIUS ŽAVĖS TIK SAVAKALBĖMIS MALDAKNYGĖMIS APRŪPINTI SUGRĮŽĖLIAI ir, be abejo, užkerta kelią lenkams į lietuvių nutautinimą per bažnyčias, kadangi šį kartą lenkų dvasiškiai pirmiau turėtų lietuvių kalbą išmokyti!

Toks prašymas - memorandumas /liečias tik "Melskis Protėvių Kalba" suįstatinimo išprašymą/ turi šias gerąsias puses:

a/ Išvengiama galimas ginčas ir erziniimas su lenkais, vietos arkivyskupijomis, savo kraujo pasimečiusias dvasiškiais, b/ Išvengiami tiesioginiai kaltinimai Vatikanui už įvykdytas skriaudas mūsų atžvilgiu, kurios juk skaudina ir popiežių ir neteikia garbės visai katalikybei,

c/ Toks memorandumas gali būti pateiktas visos žmonijos vardu, nes žmogaus surašytose DIEVO KNYGOSE /Šv. Rašte, Evangelijoje, net Enciklikose/ randama pakankamai įrodančios medžiagos, kad toks įstatymas reikalingas, visiems priimtinas,

d/ Kadangi "Melskis Protėvių Kalba" sakiny yra visuotinio pobūdžio, taipats memorandumas gali ir turi būti Šv. Tėvų išteikiamas VIEŠAI-VISO PASAULIO AKIVAIZDOJE-
Nukelta į 6 psl.

rintieji žurnalą užsisakyti, prašome rašyti J. Tamuliui, 7031 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Vieno numerio kaina numatyta \$ 1.-

3. Siunčiame mokyklų vedėjams ir tėvų komitetams mokytojų studijų savaitės nutarimus.

Mokyklos, neturėjusios studijų savaitėje savo atstovo, gali gauti po vieną paskaitų rinkinį parašiusios J. Tamuliui aukščiau paduotu adresu.

4. Mokyklų varžybos.

Pirmasis tarpsnis - atskiros mokyklose.

Deklamavimo, skaitymo, diktanto, atpasakojimo, rašinio, laikraščių iškarpų ir lietuviškoje veikloje dalyvavimo /žiūr. 1969 m. vasario 28 d. bendra raštį šiuo reikalu/ varžybos mokyklose baigiamos iki 1969 m. gruodžio 31 d.

Antrasis tarpsnis - apygardose.

Aukščiau minėtosios, o taip pat dainavimo ir tautinių šo-

kių tarpmokyklinės varžybos baigiamos iki 1970 m. kovo 31 d. Varžybų datas nustato apygardų valdybos kontaktė su švietimo komisijomis, švietimo vadovais bei mokyklų vedėjais. Netrukus bus pranešti galutiniai dainų ir tautinių šokių repertuarai.

Trečiasis tarpsnis - baigiamosios JAV mokyklų varžybos.

Jos įvyks 1970 m. gegužės mėn. Tiksliai data bus pranešta vėliau.

Visais mokyklų varžybų reikalais rašyti St. Rudžiui, 415 Plum Str., Michigan City, Indiana 46360.

5. Rugsėjis - mokinių vajaus mėnuo. Bendradarbiaukime su LB apylinkėmis vajui baigti ir mokinių skaičiui padidinti. Padarykime šiais švietimo ir šeimos metais visa, ką galime.

J. Kavalūnas

JAV LB Švietimo Tarybos pirmininkas

SKYRIŲ VEDA SKAUTININKAS L. EIMANTAS.
1496 Mardell Place, London, Ont. Canada.

LSS 1969 m. SUVAŽIAVIMAS

Mūsų Sąjungos Pirmija korespondencinio 1969 m. suvažiavimo kvieslį su atitinkamais priedais yra išsiuntinėjusi Vadovybėms, Vadovėmsvams bei visiems kitiems vietinių organams.

Turiu malonią pareigą paskatinti virš minėtų vienetų seses ir brolius gausiai suvažiavimo Prezidiume užsiregistruoti.

Rajonų Vadeivos turi savo vadijų ir vienetų vadovių sąrašus nusiųsti suvažiavimo prezidiumui.

Vienetų vadovės -vai turi praveisti rinkimus ir išrinktų atstovių-atstovų protokolų ištraukas perduoti jiems, kad pridėtų prie registracijos lapų.

Visi prašomi pasistengti pasiūlyti Suvažiavimo Prezidiumui kandidatus į mūsų Sgos organus.

Taigi sesės ir broliai atlikime šią pareigą laiku ir tvarkingai.

Budėkime!
v. s. L. Eimantas

Montrealio Skautų vadovai šiuo metu, vasaros stovykloje "BALTIJOJE". Iš kairės: Vida Žitkutė, tautininkas Vincas Piečaitis ir Audronė Janelytė. Viršuje jauniausi skautukai iškilo metu. Nuotraukos Ses. Margaritos.

ANTANUI SUTKAIČIUI mirus,

žmonai A l d o n a i gilią užuojautą reiškia

Montrealio lietuvių žveju ir medžiotojų klubas "NIDA".

Mirus ANTANUI SUTKAIČIUI, liūdesio valandoje žmonai A l d o n a i, broliams, seserims ir visiems giminiams Lietuvoje, gilią užuojautą reiškia

L.K. Minčiaugo Šaulių kuopa.

Musu Kredito Unijos nariui

A + A

ANTANUI RAČIŪNUI

mirus, jo žmonai Antaninai ir artimiesiems nuoširdžia užuojautą reiškia

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" Valdyba.

(Jono F. Daugėlos pranešimas, darytas septintajam Amerikos
Lietuvių Kongresui Detrote, 1969 m. rugpiučio mėn. 30 d.)

Jaučiuosi didžiai pagerbtas ir įpareigotas, sudarant man progą šiame istoriniame Kongrese, kad ir jau labai suvaržyto laiko ribose, pareikšti keletą minčių Amerikos Lietuvių Tarybos organizacijos ir jos organizacinės struktūros problemomis ir padaryti kankurių sugestijų.

Išgyvento laikotarpio skaudžios įvykių ironijos fone turime konstatuoti, kad ALT-o organizacijos gimimas ir jos pirmieji žingsniai yra minutė minutėn sinchronizuoti su mūsų valstybės didingo ir niekada neužmirštamo nepriklausomo gyvenimo laikotarpio tragiška pabaiga. Nemirštama garbė ir pareigingumo supratimas puošia mūsų tautos šio krašto emigracinės dalies monumentalus ryžtas tautos nelaimių valandoje staigiu mostu nebraukti skausmo ašarų nuo sunkaus darbo ir kasdieninės egzistencijos išvagoto skruosto ir vietoje raudojus ir aimanavus, tuoju imtis konkrečios akcijos ir neatidėliojant pareikšti griežtą protestą ir išpėjimo žodį dėl tėvynės įvykdyto smurto ir prievartės gėdingo akto bei tuo pačiu tuoju pašaukti viso laisvojo pasaulio lietuvius žūbtutinėn kovon už amžinųjų tautos idealų atstatymą.

Ta staigi ir ryžtinga Amerikos Lietuvių akcija netik apsilaukė laimėjimu, kad šandien Lietuvos okupacijos nepripažįsta nei šio krašto nei kankurių kitų kraštų vyriausybės, bet ir sukūrė pastovią organizaciją - Amerikos Lietuvių Tarybą - tautos laisvės kovai vesti ir jai šiame krašte vadovauti. Ir tai buvo gražus pavyzdys ir kitų kraštų mūsų broliams. Prisimindami visa tai ir pradėdami dalintis mintimis ALT-o organizaciniais reikalais, galime visi konstatuoti, kad Amerikos Lietuvių Taryba nėra nei ilgų studijų, metodinio pasirengimo ar kokių meditacijų išdava, o yra spontaniškas tautos dalies aspiracijų pasireiškimas ir reali nuotakų bei tauraus patriotizmo akcijos pradžia. Gal dėl to ALT-as per visą savo veiklos laikotarpį niekada nerado nei reikalo nei laiko užsiimti statutu, reguliavimų ar konstitucijų parengimais, jų svarstymais, priminimais ir tučtuojau jų keitimais ir panašia visuomeninės veiklos prabanga, kuria taip ryškiai pasiimi kankurios kitos, jau vėliau i mūsų gyvenimą įsiveržusios, organizacijos.

Vertindami anų atmintinių dienų mūsų Amerikos Lietuvių veikėjų ryžtą ir energiją, negalime užmerkti akių prieš neginčijamą faktą, kad ALT-o pirmieji žingsniai pavyko tik dėl to, kad demokratinio laisvojo pasaulio kraštų vyriausybės ir jų vadovams jie prisistatė ne kaip palaidos, pilkos socialinės emigrantinės masės atstovai, bet kaip politiniai subrendusios ir politinį tautos veidą pilnai išlaikiusios tautinės visuomenės reprezentantai ir tuo pačiu tautos politinės valios nešėjai ir puoselėtojai. Pademonstruojant net ir už tėvynės ribų atsidūrusios mūsų tautos dalies politinę diferenciaciją ir srovinių pasiskirstymą, buvo drauge pademonstruota ir mūsų tautos politinė vienybė, bei jos visų narių vieninga politinė valia. Šiuo savo žygiu Amerikos Lietuviai gražiai ir išpūdingai dar sykį papildė legendarinį mūsų tautos atgimimo ir savanorių kovų pavyzdį. Tad šis mūsų senosios emigrantų kartos atmintinas ryžtas tautos pavojų metu ir jų aktingumas ir

yra tas gyvasis testamentas, kurio tolimesniam vykdymui šiandien jau mes esam pašaukti ir drauge įpareigoti šį ryžtą perduoti būsimosioms mūsų kartoms, kaip Adomas Mickečius sako: "... laisvės kova tegul taip stipri būna, kad kraujo keliu pereina iš tėvo i sūnų..."

Tad norint tos laisvės kovos sėkmingumą ir nepamirštumą patikinti Amerikos Lietuvių Tarybą, kaip vienintėlę šio krašto gausios lietuvių emigracijos politinė atstovybė ir vadovybė, turi ir toliau išlaikyti tuos pačius politinius savo sudarymo ir vidujinės santvarkos principus ir niekada negali nustoti savo politinio veido bei to žavaus ir naudingo bei kitus imponuojančio politinio spalvų spektro, kurio varšomis ji švyti nuo pat savo įsikūrimo.

Bet kokios svetimųjų ar savųjų pastangos pakeisti, reformuoti ar deformuoti pačią ALT-o organizacinę struktūrą ir jo sudarymo principus galėtų būti tik užskaityta i ALT-o likvidavimo pastangų aktyvą, kurio didinimu paskutiniu metu yra taip gyvai susidomėjęs mūsų mirtinas priešas - bolševikai.

Norėčiau atgal nuryti šiuos savo žodžius, jeigu bent vienas šio garbaus susirinkimo dalyvis paskaitytų mane esant organizacinės struktūros fanatiką ar net vergu. O ne, toks aš nesu ir nemanau būti. Pilnai žinau, kad amžina nekeičiama ir pastovi yra tik pati tautos laisvės idėja, Lietuvos nepriklausomybės siekimas, o bet kuri organizacija yra gi mirtingų žmonių kūrinys, tad ir jų pačių mirtingųjų ji gali būti keičiama ir performuojama bei perrikuojama. Savo gyvenimo istorijoje ir ALT-as nėra išvengęs organizacinių reformų, neabejoju, kad ir ateityje jų gali neišvengti, nes gi ir pats gyvenimas nestovi vietoje, keičiasi aplinkos sąlygos, pagaliau keičiasi ir pačios kovos metodai bei surandamos naujos priemonės. Bet visas tas organizacinės reformos pasi-tinkant negali būti keičiami pačios organizacijos sudarymo principai ir jos struktūros pagrindai, nes pakeitus juos bus nužudyta ta garbinga pasaulėžiūrinio bendradarbiavimo ir tarpgrupinės tolerancijos principais pagrįsta organizacija ir pakeista jau kita nauja, kurios darbo ir veiklos pasisekimu vargu ar kas ras kokio pagrindo tikėti. Mūsų politinio veido su-niveliavimu labai sistematingai ir atkakliai siekia priešopaganda, tad netalkininkaukime jai bent mes, kurie didžiuliamės mūsų tautos politinė praeitimi ir jos politiniu subrendimu.

Tautos laisvinimo kova užsitęsė ne tik ketinai ilgą laiką, o dar blogiau, kad net numatyti negalime kiek kartų saulutė patekės ir nusileis iki bus įvykdytas didysis ALT-o uždavinys... Ilgų metų vargai, o kankada ir tūlo brolio prabangas ir nerūpestingas gyvenimas palaužė kankurių mūsų nervus ir tūlas mūsų širdžių jau pradėjo žavėti kažkokiomis pereinauomomis gyvenimo normomis ir pradėjo ieškoti kažkokio derinio tarp laisvės idealo ir kasdieninės gyvenimo realybės ir ieškoti kažkokio kompromiso tarp laisvės ir vergijos. Čia ir prasidėjo tas emigrantinis nuovargis, kurio pirmasis žymes jau netik pastebime bet ir išgyvename. Ir aš šioj vietoj savo bendraminčių detroitiečių dr. Kazlo Karvelio lūpomis drįstų ir Jūsų pasiklausti: "Ar galima sąmoningu pavadinti tą, kuris išeivijoje niekieno neverčiamas imasi ki-

J. F. Daugėla

tus i tikinėti, kad komunizmas taip pakėlė Lietuvos garbūvį, kad Lietuvos okupacija yra jau akceptuotas faktas ir niekas nebesuka sau galvos dėl nepriklausomybės atgavimo. Ar galima pavadinti patriotu tą lietuvį, kuris propaguojamas lietuvių tautos vienybė, jos vardan siūlo atsisakyti išeivijoje Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo akcijos ir visų veiksmų ir jo laisvinimo darbų". Šios aplinkybės versta verčia ALT-ą netik stiprinti, bet ir galimai daugiau plėsti savo organizacinius horizontus.

Jeigu prieš 30 metų ALT-o reprezentantai nei kiek nenusivylė pilnai pasitikėdami, kad jų laisvės šauksmą ir valią pilnai parems visa šio krašto lietuviškoji visuomenė ir ištikimai solidarizuos jų žygiams - visų lietuvių solidarumas, moralinė ir medžiaginė parama buvo pilnoje ALT-o dispozicijoje. Tačiau šiandien jau yra daug pasikeitę gyvenamosios aplinkos sąlygos ir net pačios mūsų emigracinės masės veidas. I viešąjį gyvenimą įėjo nauji organizaciniai junginiai, nauji jų veikėjai, kurių intelektualinį mentalitetą jau retkarčiais pradėjo puošti ir daugiau asmeninių ar grupinių ambicijų nuodingi žiedai.

ALT-as ir mes visi, kurie jo veikloje aktingai dalyvaujame, nepalaužiamai tikėjome ir tikime, kad visos mūsų tautinės, visuomeninės veiklos aukščiausią gairę yra Lietuvos nepriklausomybės atstatymas ir i šią gairę turi rikiuotis visų kitų organizacijų ir veikėjų žygiai ir darbų programos. Bepras-mėmis virsta visos pastangos išlaikyti lietuvių, raginti jaunimą kurti lietuviškas šeimas, vartyti vaikučius i lituanistines mokyklas, jei nors vienam trumpam momentui nustotume tikėti, kad kada nors stosis laisva Lietuva. Tad tautos laisvės kova ir pirmoji visų mūsų pareiga ir pilnutinio tautos laisvės gyvenimo savojė valstybėje negali niekada niekas pakeisti, nei satelitiniai statusai, nei kažkokios painios kultūrinio bendradarbiavimo programos ar kokio kitokio santykiavimo nostalginiai apsirėiškimai. Mūsų gyvenimo, darbų ir veiklos idealas gali būti ir yra tik vienas; nepriklausoma Lietuva, kokia ji buvo Vasario 16 d. aktu pasauliui paskelbta.

Šio tikslo įgyvendinimui turi būti sujungtos visos gyvosios mūsų tautos jėgos ir jam turi subordinuoti visos kitos mūsų organizacijos ir visuomeniniai junginiai. O šio tikslo realizavimui mūsų gyvenime ALT-as turi turėti plačią organizaciją, platų savo skyrių tinklą, kuriam apsiungtų visos kitos organizacijos, kuriems tautos laisvės kovos idealas yra pirmaujantis ir nepamainomas uždavinys.

Todėl artimiausioje ateityje ALT-o Vykdomasis Komitetas ir valdyba pirmoje eilėje turi susirūpinti savo skyrių tinklo išplėtimu - suaktyvinti ALT-o skyrių organizavimo ir jų veiklos koordinavimo reikalus.

Šiandien ALT-o statusas tik konstatuoja, kad ALT-o veiklai paremti atskirose vietovėse gali veikti ALT-o skyriai, kurie patys sau nusistato vidaus tvarkos taisykles. ALT-o statusas visai nenumato, kokiais pagrindais tie skyriai steigiami ir kaip jie tvarkosi. Ši liberališka padėtis paskutiniu metu daugelyje vietovių yra įnešusi daug painiavos, neaiškumų ir nesusipratimų bei sudariusi sąlygas labai jau laisvai ALT-o struktūros interpretacijai, kuri kartais yra pakenkusi ir pačiai ALT-o organizacijai. Tad tenka prašyti, kad galimai skubiau būtų parengtas pilnas ALT-o organizacijos statusas.

Aš nieku būdu nesutinku su tais, kurie tvirtina, kad ALT-as savo uždavinius gali vykdyti ba-zuodamasis vien tik kitomis organizacijomis. Yra labai jau daug faktų, kurie tą tikėjimą sugriaua, tad ALT-o veiklos, lėšų organizavimo ir moralinės paramos pagrindas ateityje galės būti tik platus ALT-o skyrių tinklas.

Statutiniai nustatant skyrių organizavimo ir jų vidujinės santvarkos principus, tenka taip pat numatyti kiek tiksliau ir šių skyrių santykius su ALT-o centru, bei surasti būdų, kad skyriai turėtų atitinkamą įtaką i bendrąją ALT-o veiklą ir tos veiklos planavimą. Išplėtus ir su-normavus ALT-o skyrių tinklą turėtų periodiniai bent sykį i metus būti šaukiami skyrių atstovų suvažiavimai. Šie suvažiavimai sudarytų progą plačiau panagrinėti visas ALT-o organizacinės problemas bei tuo pačiu ruožtu būtų puiki progą pasireikšti plačiųjų ALT-o veikėjų ir rėmėjų masių sveikai iniciatyvai.

Žodžiu, ateinantieji metai tebūna ALT-o tikslesnio susior-ganizavimo ir organizacinio susidrausminimo metai.

Kalbant apie ALT-o organizacinius reikalus, tenka taip pat stabtelėti ir prie jautraus finansinio klausimo. Sudžiaugsmu ir pasididžiavimu konstatuojame, kad nuo pat ALT-o veiklos pradžios iki šios dienos ALT-o veikla buvo ir yra palaikoma išimtinai tik mūsų patriotinės visuomenės pinigėmis aukomis. Jokių kitokių pajamų šaltinių ALT-as niekada neturėjo ir neturi ir, bent mano žiniomis, net nebando ieškoti. ALT-as visą savo veiklą remdamas išimtinai tik lietuvių plačiosios patriotinės visuomenės duosnumu liko pilnai nepriklausomas ir išipareigojęs tik tos visuomenės ir lietuvių tautos valiai. Šis finansinis nepriklausomumas sudarė sąlygas ALT-ui laisvai reikšti savo valią ir nusistatymą net ir tuo atveju, kai tautos interesai reikalaudavo pasipriešinti šio krašto vyriausybės užimtai politinei linijai ar planams.

Nesilmdamas pasverti ir konkrečiais skaičiais pamie-ruoti tos finansinės paramos svorio ir būti teisėju sprendžiant ar jis pilnai atitinka mūsų visų finansinį pajėgumą ir ar galėjo būti didesnis, vis dėlto drįstu šios konferencijos garbingai auditorijai ir visai lietuviškai visuomenei paliudyti, kad ši savanoriška auka per tris dešimtmečius buvo pakankamai didelė netik išlaikyti, plėsti ir puoselėti paties ALT-o veiklai, bet ir stipriai finansiniai paremti tautos išlaisvinimo kovos vyriausią vadovybę, tautos valios nešiotąją ir jos reiškęją Vyriausiąją Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą.

Ir už šį gausiai lietuviškos

širdies duosnumu savanoriškai atiduotą sunkiu darbu uždirbtą dolerį šventiesiems mūsų tautos reikalams tam eiliniui dažnai net bevardžiui aukotojui ir tų aukų rinkėjui visi šio Kongreso dalyviai reiškiamo didžiulę pagarbą ir širdingą padėką.

Neabejotinai tikime, kad ir ateityje nežiūrint kaip pilgai mūsų laisvės kova užsitęs, ALT-o finansinį pagrindą, o tuo pačiu ir VLIK-o efektyvią paramą patikins mūsų tautiečiai savo laisvanoriškomis aukomis - pinigiais išipareigojimais.

Nuo pat ALT-o įsikūrimo kiekvienais metais rengiant Vasario 16 dienos Tautos Šventės minėjimus drauge yra renkamos aukos Lietuvos išlaisvinimui. Ir šios aukos yra pilnai perduodamos Tautos Fondui per ALT-tą. Ir šis aukų rinkimo būdas yra jau virtęs gražią ir visuotinę tradiciją, kuri turi ir savo simbolinę prasmę: minime valstybės atkūrimo brangią atmintį ir tuo pačiu aukojame pinigus šios atminties greitesniam realizavimui. Per eilę metų ši tradicija pilnai įsitaisėjo ir nebuvo niekieno ginčijama.

Tačiau paskutiniais metais kankuriose vietovėse mūsų veikėjų, organizacijų ir net kankur net ALT-o skyrių (sic!) pradėta dalinti aukų rinkimo vokai ant kurių aukotojas buvo raginamas pažymėti kam jis savo auką skiria. To aukotojo pasirinkimo skalė pradėta plėsti ir prielta net prie to, kad aukotojas galėjo savo auką net ir vietos parapijiniais reikalams diktuoti. Šiam aukotojo valios respektus dobdant nenustebkime, jeigu ateityje Vasario 16 d. progą bus pradėta aukos rinkti ir tokiems tikslams, kurie yra savo pagrinduose priešingi laisvinimo idėjai.

Pradžioje tai buvo sporadiniai atsitikimai ir atskirų vietovių pasireiškimai, tačiau šiais metais jau ir viena mūsų centrinės organizacijos vadovybė rado reikalo viešu pareiškimu išeiti prieš šią gražią ir nusistovėjusią tradiciją ir ištieti savo švelnias rankutes link to vylojančio visuomeninio doleriuko. Ir visa tai daroma vadovaujantis principu, kurį taip jaunatviškai paskutiniajam JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos suvažiavime dar jaunu žmogui besivadinąs narys gynė, kad tik pats lietuvis gali pasakyti, kam jis skiria savo sunkiu darbu uždirbtą dolerį, nes tas doleris yra jo nuosavybė.

Visa nesirengdamas nurodinti ką kuris lietuvis daryti su savo sunkiai uždirbtu doleriu, norėčiau įsakmiai pabrėžti, kad vis dėlto Vasario 16 d. minėjimuose tie doleriai yra renkami vienam ir vienintėliam tikslui - tautos laisvinimui ir jie visi turi būti pervesti i ALT-o iždą. Kiekvienas lietuvis gali tam reikalui aukoti ir yra laisvas neaukoti, bet jis negali pasirašyti ALT-o aukų lape ir reikalauti, kad ta jo auka būtų atiduota kam kitam, kad ir labai geram tikslui. Jeigu jis nori aukoti kam kitam, tai jis turi palaukti ir kitos progos. Vasario 16 d. minėjimuose renkamos aukos, nežiūrint kas tuos minėjimus rengia, yra skiriamos tautos laisvinimo reikalams ir jos vi-

šos be jokių sulaukymų ar atskaitų yra persiunčiamos tuoju ALT-ui - Tautos Fondui. Aš net manyčiau, kad tą dieną iškilmingų Pamaldų metu surinktos aukos bažnyčiose turėtų būti perduotos ALT-ui. Bet čia jau kitas ir labai delikatas dalykas, kurio gal geriau neplėsiu.

Paskutinieji įvykiai, o ypatin-gai JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdybos atsišaukimas yra i šį reikalą įnešęs des-organizaciją ir anarchiją. Ir ši anarchija turi būti baigta, ir turi būti baigta tučtuojau šiame mūsų Kongrese. Šis Kongresas turi priimti ir urbi et orbi paskelbti nutarimą - rezoliuciją, kad kiekvienais metais Vasario 16 dienos minėjimuose ir aplamai tą dieną visuose parengimuose ir privačiuose susibuvimuose, nežiūrint kas juos rengtų, aukos renkamos vienam ir vienintėliam tikslui - tautos laisvinimui ir jos visos neatidėliotinai persiunčiamos Amerikos Lietuvių Tarybai.

Gerbiamieji, senatvė dar man nėra sumaišiusi tiek mano protą, kad aš nežinočiau, kad ALT-as neturi jokių efektyvių priemonių priversti visus pilnai paklusti tokiam šio Kongreso nutarimui, nes ir visa mūsų veikla yra paremta ne kuo kitu, o tik laisvu noru ir gera mūsų patriotiškai nusiteikusių tautiečių valia, o ne prievarta ar kokio mis sankcijomis.

Tačiau priėmus ir paskelbus tokį nutarimą, ALT-as žinos, kokios organizacijos jį respektuoja ir pilnai skaitosi su juo ir kas jo visai neboja ir jį ignoruoja; ir galės atitinkamai tvarkyti tarporganizacinius santykius ir ryšius, o i šios pusės ir tas eilinis lietuvis, eidamas i Vasario 16 d. minėjimą tikrai žinos, kur jo auka gali nueiti ir atitinkamai galės apspręsti jos dydį ir reikalingumą.

Tvirtai tikiu, kad šis Septintasis Amerikos Lietuvių Kongresas neišsiskirstys nepadaręs ir nepaskelbęs tokio nutarimo.

Apgailestaudamas, kad laiko ribos nebeleidžia paliesti ištisos eilės kitų ALT-o veiklos ir organizacijos aktualijų, baigdamas norėčiau pareikšti viltį, kad neužilgo ALT-as vėl mus pašauks susivažiuoti i Amerikos Lietuvių Kongresą, kuriame nebereikės nei diskutuoti, nei svarstyti visų organizacinių reikalų, nes jo darbų tvarkoje bus vienas ir vienintėlis klausimas: Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas tas pats mielas inž. Eugenijus Bartkus ji mums labai trumpai referuos:

"Amerikos Lietuvių Tarybos veikla liko beprasme, nes Lietuvos teritorija galutinai išvalyta nuo priešo ir jos etnografinėse ribose atstatyta Nepriklausoma Suvereninė Lietuvos Respublika su sostine Vilniumi".

NEW YORK. — Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, apie du mėnesius išbuvęs Europoje, rugpiučio 24 dieną grįžo.

Europoje būdamas, Vliko pirmininkas lankėsi Anglijoje, Belgijoje, Ispanijoje, Prancūzijoje, Šveicarijoje ir Vokietijoje. Tuose kraštuose lankydamasis, matėsi su Lietuvos Diplomatinės Tarybos pareigūnais (Anglijoje, Prancūzijoje ir Šveicarijoje), su lietuvių organizacijų vadovybėmis ir su eile tų kraštų visuomenininkų bei politikų. E.

PAGERBTI LIETUVOS KANKINIUS DABARTINĖ PROGA NEPASIKARTOS.

Mums dabar gyvenantiems tenka nepasikartojanti privilegija įamžinti Lietuvos vardą ir jos kankinių atminimą lietuviška kopij, čia šv. Petro bazilikoje, Romoje.

Tapti šio darbo dalininku laiko jau ne daug beliko.

Kviečiame visus įamžinti savo ir savųjų vardus Lietuvos Kankinių koplyčios kūrėjų tarpe.

Aukos siųsti adresu: LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND.
2701, W. 68 St. Chicago, Ill. 60629, USA.

KULTŪRINĖ KRONIKA

Mirė kompozitorius Juozas Bertulis

nas asmuo", 7 baletai, Missa Requiem ir daug kitų.

Juozas Bertulis buvo judri asmenybė, rašė į spaudą, dėstė li-tuanistinėse mokyklose, davė fortepiono pamokas, priklausė įvairioms kultūrinėms organiza-cijoms, buvo žurnalistų Sąjun-gos narys, Muzikologijos Archy-vo bendradarbis.

Sol. Šukytės pasisekimas

NEW YORK. — "Lilija Šu-kytė — sopranų elegancijos vir-šūnė rugsėjo 14 d. turėjo labai inteligentišką dainos debiutą Town Hall salėje", — rašė The-odor Strungis, New York Times recenzentas, pagyrė jos puikią išvaizdą, o apie jos dainavimą šitaip parašė: "O ji gali dainuo-ti. Jos balsas yra greičiau tam-sios spalvos kaip sidabrinis. Bet ji jį valdo tobulai. Išpildant Mo-carto arijas, Šuberto ir Strauso dainas, nė kartą jos balsas ne-buvo įtemptas ir netikras. Jos išpildymo pilnuma buvo grei-čiau išstudijuota, bet gerai iš-studijuota. Daug laisvesnė ji buvo lietuviškose gimtose dai-nose".

"AMERIKA PIRTYJE 70 M.

Rugpiūčio 8 d. Palangoj buvo paminėta 70 metų sukak-tis nuo pirmojo lietuviško vai-dinimo, tai yra, nuo Vilkutai-čio - Keturakio "Amerikos pir-tyje" pirmojo pastatymo vie-noje palangos daržinėje. To spektaklio vietoje dabar iškil-mingai atidengtas paminklinis ažuolinis stulpas.

Ši rudenį įvykusioje Lakeshore Artists Ass. dailės parodoje prie Šv. Lauryno upės dalyvavo Vytautas Remeika ir Romas Bukauskas. Šiandien dalyvauja toje parodoje kasmet. Čia vienas R. Bukausko kūrinys - kompozicija (aliejus).

Brian BEEDHAM

6.

KOMUNIZMO KRIZĖ

(Laisvai vertė Vacys Žižys)

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

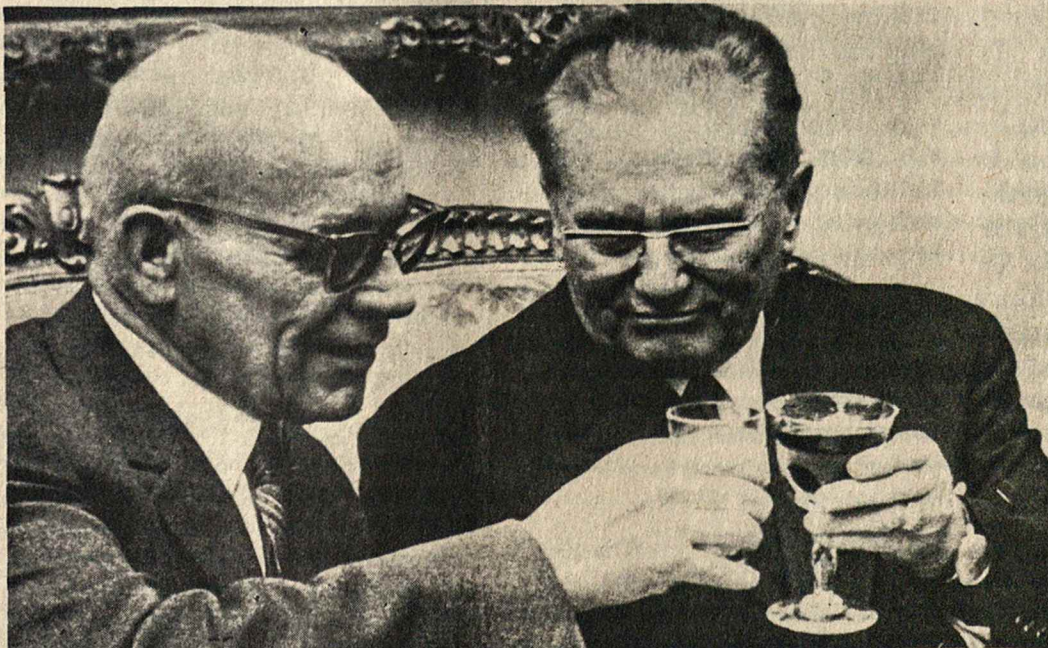
Kai Titui prireikė, jis gavo stambią ekonominę pa-galbą net iš JAV. Jis buvo sąžiningu sau, nes atpaži-no kai kuriuos komunistinės sistemos trūkumus ir ta-po gerokai populiariausiu savo žmonių tarpe, kai pajė-gė tokius trūkumus viešai pripažinti. Tokiu būdu, pa-laipsniui ėmė dygti liberališkesnės reformos.

Jugoslavija buvo pirmoje komunistinė valstybė, ku-ri šiek tiek atliuosavo varžtus, kuriais centrinė plana-vimo mašinerija spaudė krašto ekonomiką. Šiandien, jų fabrikai turi pastebimą kiekį laisvės: jie net ir var-žosi savo tarpe skolinamiesi pinigus iš bankų ir da-rydami kapitalinius investavimus. Kiekvienas fabrikas turi darbininkų tarybas su kuriais vadovybė diskutuo-ja savo idėjas /nors daugumoje tos tarybos yra dar gan konservatiškos ir darbininkija lėčiau priima nau-joves bei riziką, negu vadovybė./ Jugoslavijoje atgims-ta, nors ir mažo laipsnio, kapitalizmas: kaikurie pri-vatūs biznierių samdo net 30 arba 40 pagelbininkų. Taip pat ir politinis gyvenimas Jugoslavijoje yra lai-svesnis negu visuose kituose komunistiniuose kraštuo-se. Net buvo siūlyta Komunistų Lygą padaryti tiksliai "vadovaujančia jėga", kuri koegzistuos su šalia nekomu-nistinių grupių ir nesistengtų dominuoti.

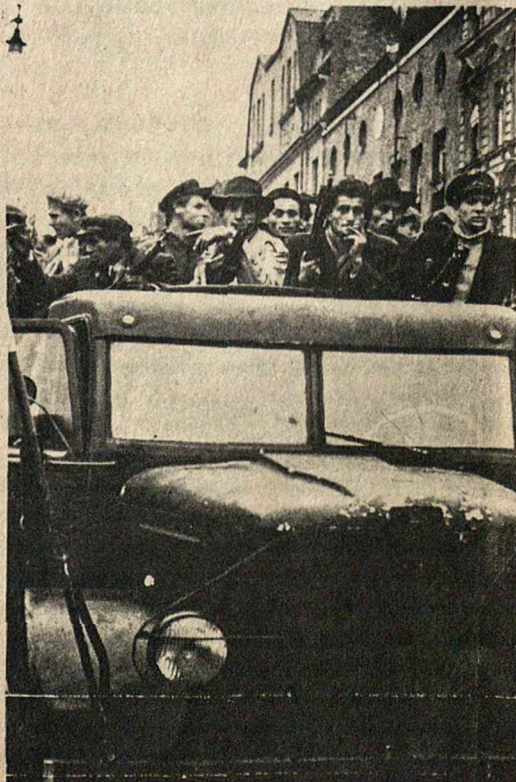
Tačiau reikia vistiktai pasakyti, kad šis drąsus bandymas dar neįrodė, jog jis galės efektyviai veikti. Lenino sistema, kurioje partijos vadai turi neribotą kontrolę visose pasireiškimo galimybėse, sudaro la-bai nepalankias sąlygas laisvam idėjų pasikeitimui. Maršalo Tito perėjimas į reformatorių eiles iššaukė retą išdavą: konservatoriški komunistai staiga tapo li-beralizmo aukomis. Vice prezidentas Ranković už priešėjimąsi partijos daugumos palaikomoms refor-moms, 1966 metais buvo išspirtas iš eilų pareigų. 1968 metais vienas iš laikraščių pabandęs propaguoti seną-ją liniją irgi buvo priverstas to atsisakyti. Taigi ir siūlymas, jog komunistų partija teliktų tik "vadovau-jančiame" vaidmenyje turėtų būti aiškiau nusakyta ir žinoma, praktiškai išbandytas. Ir toks bandymas ga-lėtų būti laikomas pavykusi, tiksliai tada, kada bal-savimokeliu komunistai pralaimėję savas pozicijas pa-klustų daugumos valiai, ir tik tada bus galima pasaky-ti, jog Jugoslavija persėkė tą griovį, kuris skiria ją nuo demokratijos. Tai gali įvykti. Bet kolkas dar ne-įvyko.

Antrasis bandymas pakeisti vidinę sistemą įvyko gerokai į šiaurę nuo Jugoslavijos 1956 metais. Tų pa-čių metų birželio mėnesį, Kruščevas paskelbė, jog

kiekvienas kraštas turiteisę pasirinkti "savitą kelią į socializmą." Tuoj pat atsiliepė Vengrija ir Lenkija pa-keisdamos savo valdžias, Štalino laikais kalintais kom-unistais. Vengrai nuėjo pertoli. Pavertę savo pakei-timą į nesuvaldomą sukilimą, sudarė išpūdį, jog jie visai pasitraukė net ir iš komunistinės šeimos tar-po. Juos apamino Rusijos armija ir jų ministeris pirmininkas Nagy buvo suimtas ir nužudytas. Lenkams sekėsi geriau. Populiarių ginčų su aukšto rango rusų de-legatais /kurie atsirado iš Maskvos net iš anksto ne-pranešę/ Gomulkai buvo leista pasilikti savo pareigose.

Gomulka - ne Tito. Jis nebeturi už ką kelti toastą.

Jiems nepasisekė. Budapeštas 1956 m., Praha 1968 m.

Trumpą laiką po to "spalio pavaras" 1956 me-tais, Lenkija, Gomulkos valdoma, naudojosi naujai išsikovota laisve. /Panaši laisvė 1968 metų pirmoje pusėje pasireiškė ir Čekoslovakijoje./ Senos tvarkos priešininkai grįžo iš kalėjimų. Spauldė ėmė reikštis gyvos diskusijos. Net atsirado reikalavimai, kad par-lamentas turėtų stipresnį balsą už pačią valdžią /ir, tuo pačiu, už partiją/. Tačiau Lenkijos tragedija glū-di tame, kad po dvilios metų ir tam pačiam Gomul-kai tebevaldant, visi 1956 metų laimėjimai tapo pra-rasti. Žurnalas "Po Prostu", kuris vaidino tokį pat vaid-menį kaip ir Čekoslovakijos "Reporteris", 1968 bu-vo gan anksti uždarytas. O cenzūra palaipsniui suvar-žė ir likusią spaudą. Konservatoriai vėl pasiglemžė ekonomijos kontrolę į savo rankas. Tiksliai sugrąžini-mas žemės ūkininkams ir riboto laipsnio laisvė Rymo Katalikų Bažnyčiai, teliko 1956 metų prisiminimu. Blogiausia, kad po Arabų-Israelio karo /1967/ ir stu-dentų riaušių Varšuvoje /kovo 1968/, atsinaujino biau-rus antisemitizmas. Vieno įtakingo komunistų partijos nario, Werblan, neperseniausiu pareiškimu nurodo-ma, jog daugelio Lenkijos sunkumų priežastimi yra perdidelis žydų skaičius pačioje partijoje. Lenkų ban-dymas pasibaigė ilgu, lėtu vilčių išgaravimu.

Trečiasis, ir turbūt paskutinis, bandymas sušvel-ninti Lenino sukurtą sistemą pasibaigė labai triukš-mingai. Jis pasireiškė vėl Vengrijoje ir iki kraštuti-niausiųjų ribų - Čekoslovakijoje. Apie šeštojo dešimt-mečio vidurį, abiejų šių kraštų ekonomistų daugumai paaikškėjo, jog norint išvengti visiško bankroto, yra bū-tina perreformuoti jų ekonominio valdymo sistemą. Buvo sudaryti reformų planai. Čekoslovakijoje refor-moms vadovavo profesorius Ota Šik ir Vengrijoje pro-fesorai Josef Bognar ir Imre Vajda.

Skyrėsi tiksliai įgyvendinimo motodai. Vengrija tu-rėjo valdovą /Kadar/, kuris suprato, jog jų ekonomi-jai yra būtina pašisavinti kaikurias laisvosios rinkos idėjas. Beto ir patys vengraidai gyvai prisiminė 1956 metų kruvinas skerdynes. Taigi jų reformatoriai pa-sirūpino iš anksto, kad ekonominio liberalizavimo pla-nai nesukeltų jokio įtarimo ir, kad tuo metu nėra bandoma suliberalinti ir visą politinį gyvenimą. Čekų partijos viršūnėje buvo senas stalinistas Novotny, ku-ris nieko neišmanė apie gresiančią ekonominę krizę. Žemesniuose partijos sluoksniuose čekoslovakai tu-rėjo drąsesnių žmonių su plačiau siekiančiomis idė-jomis. Kaikurie iš tų reformatorių, įskaitant ir patį profesorių Šik, visai neslėpė, kad ekonominės refor-mos turės paruošti kelią ir į demokratiškesnį gyveni-mą. Štai kodėl vengrų reformos, su atitinkamais pa-keitimais, buvo praleistos. Čekai ir slovakai, paša-lindami Novotny įrodė jog jie nepasitenkins vien tik daliniu atslūgimu ir rugpiūčio 21 dieną susilaukė, in-vazijos.

Bus daugiau.

DU BALŲ INSTITUTAI, DU JŲ LEIDINIAI

(„DARBININKAS“)

Vokiečių šalyje yra du baltų institutai. Vienas — Bonnoje ir vadinasi „Baltisches Forschungsinstitut“, antras — Koenigsteine im Taunus ir vadinasi „Institutum Balticum“. Abudu leidžia metraščius. Pirmojo metraščiai vadinasi „Commentationes Balticae“, antrojo — „Acta Baltica“. Pirmasis leidžiamas nuo 1953, antrasis — nuo 1961. Pirmasis labiau susijęs su baltistikos tyrinėjimu apskritai. Antrasis (sprendžiant iš rašinių) labiau susijęs su dienos gyvenimu okupuotose Baltijos kraštuose ar Vakaruose esančių baltiečių gyvenimu bei kūryba. Bonnos Institutui nuolatini nariai — lietuviai yra profesoriai Z. Ivinskis ir A. Maceina. Ar antrajame yra lietuvių — neteko patirti. Bet sprendžiant iš metraščiųose skelbiamos medžiagos, ten dominuoja latviai ir estai. Jie rašo net ir apie specifinius Lietuvos klausimus.

Lietuviai pačiame metraštyje „Acta Baltica“ reiškiasi atitiktinai. Pirmame tome rašo Jonas Grinius, antrame — Pranas Zundė ir Walteris C. Banaitis, trečiame — Jonas Grinius, ketvirtame — ne vieno lietuvių, penktame — Albertas Gerutis, E. valds Dubnaitis, šeštame — jau net keturi: Aleksandras Plateiris, Leonas Sabaliūnas, Rimvydas Šilbajoris, Povilas Rėklaitis — visi rašo apie Vakaruose esančių lietuvių veiklą bei kūrybą, septintame — trys: Tomas Remeikis, Benediktas Mačiūka, Povilas Rėklaitis. Aštuntame, kuris dabar mus pasiekė — vėl tik Vytautas Mačiulis rašo apie religinį bei bažnytinį gyvenimą Lietuvoje.

Pastaroji informacija paruoš.

ta, palyginti su latvių ir estų informacija, be mokslinio rūpestingumo. Galėtum manyti, kad redakcijoje nebuvo, kas nusi-mano lietuviškai, ir dėl to korektūros neprižiūrėta. Bet ne be priežasties ir autorius dėl, kai kurių tvirtinimų. Pagaliau mažiau svarbu, kas yra atsakingas, bet nemalonai nuteikia, kada eilėje vietų vardas Seimai rašomas Seimiai, šiauliai rašomas Šauliai, Šunkai rašoma Šunkai, vysk. Antanas Deksnys rašomas Antanas Deksnys, vysk. Maželis — Mažlis, A. Sniečkus išvirsta Snieekus, „Svyturys“ — Svyturis, „Valstiečių laikraštis“ — „Valstiečių laikraštis“, komjaunimas — komjaunimas, Pamūšis (?) — Pamūžys, krikščionys — krikščionys. Vyskupas V. Brizgys 1941-44 buvęs Teologijos Filosofijos fakulteto dekanas, nors to meto universitete tokio fakulteto nebuvo. Vyskupas V. Borisevičius 13 puslapy esąs „nuteistas mirti, nužudytas?“, 16 p. sakoma, „ar sprendimas įvykdytas, nėra jokios žinios“, o 27 p. jau sakoma, kad jis buvo „sušaudytas“.

Rimtam leidiniui tai nerimta. O ir jėgų taupymo sumetimais: jei yra geras leidinys apie Bažnyčios padėtį Lietuvoje (pvz. „The War Against God in Lithuania“), kam tada rašyti naują blogesnę?

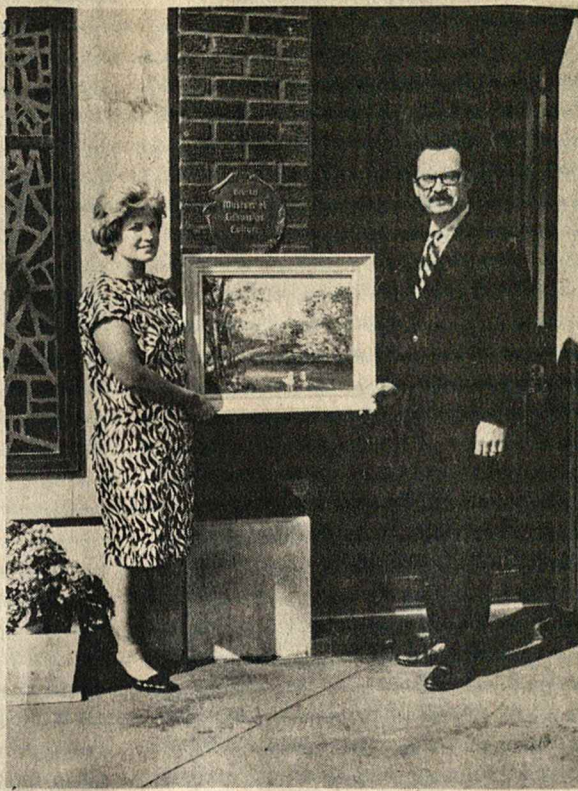
Tarp latviškos medžiagos, rimtai paruoštos, randam įdomų sąrašą latvių mokslininkų, išaugusių emigracijoje. Tarp 175,000 latvių emigracijoje 1967 priskaitoma apie 8,000 su akademiniu išsilavinimu — po 4,6 vienam tūkstančiui latvių.

BALZEKO MUZIEJUJE sen. S. P. Balzekas su Smilgaite ir Norvilaite, 1967 m.

LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUS „ALKA“

Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Anicetas Simutis (aplankė prelatą Pranciškaus Juro pastangomis prieš keliolika metų įsteigtą ir jo globojamą Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvą — ALKĄ, kuris neseniai įsikūrė tam tikslui statytose savo patalpose Putnam, Conn. Neperseinausiai persikėlęs iš savo patalpas ALK Archyvas tebėra tvarkymosi stadijoje, bet ir dabar jame jau sutelkta gana daug lietuviškų knygų, laikraščių ir žurnalų komplektų, liaudies meno dirbinių, gintarinų papuošalų ir netgi lietuvių dailininkų padovanotų paveikslų. Ten sutelkti knygų, žurnalų ir laikraščių rinkiniai gali naudotis kiekvienas lietuvis kultūrininkas. Savo lėšomis parūpinęs patalpas ir jų išlaikymą prel. Juras mielai priima apsaugojimui viską, kas surišta su Lietuva, jos praeitimi ir bendrai lituanistika.

BALZEKO MUZIEJUJE jaun. S. Balzekas su dail. B. Morkūnaite prie jos paveikslų, 1968 m.

SOVIETŲ DOKUMENTINĖ KNYGA

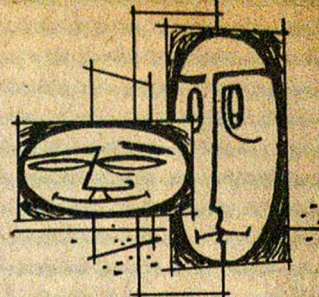
Komjaunimo Tiesa (liepos 8 d.) paskelbė pranešimą, kad „Liesma“, sovietinė knygų leidykla Rygoje, išleidusi V. Sipolio rusų kalba parašytą knygą vardu „Slaptoji diplomatija“. Anot pranešimo, knygoje dokumentais esančios vaizduojamos „imperialistinių valstybių intrigos“ Baltijos valstybėse prieš Sov. Sąją ir Estijos, Latvijos bei Lietuvos vyriausybės dalyvavimas tose „intrigose“. Medžiaga esanti naudota iš Estijos, Lietuvos, Latvijos, Vokietijos, Lenkijos ir kažkurių kitų valstybių užsienio reikalų ministerijų slaptų archyvų. Knyga apimanti 1918-1940 metų laikotarpį.

PROF. A. SALYS LIETUVOJE

Visi, net rusų bei lenkų kalbomis leidžiamieji Vilniaus dienraščiai ir kai kurie kiti laikraščiai išsispausdino valdinės agentūros pateiktą žinią, pagal kurią pirmadienį, liepos 7 d., „iš gimtąją žemę atvyko žinomas lietuvių kalbininkas, Pensilvanijos (JAV) universiteto profesorius Antanas Salys su žmona. Lietuvių kalbos ir literatūros institute bei Vilniaus universitete jis rinks medžiagą etimologiniam-istoriniam lietuvių kalbos žodynui, kurį ketina išleisti Jungtinėje Valstybėje“.

(Elta)

KREIVI VEIDRODŽIAI

Kanadietį turistą Australijoje vedžiojo australietis, rodydamas visokias įdomybes, bet kanadietis vis atsisakė, kad Kanadoj yra geresnių dalykų. Staiga iš krūmokšnio iššoko kengūra ir dideliu šuoliu stryktelėjo skersal kelią. — O čia kas per sutvėrimas? — klausia kanadietis. — Argi pas jus žlogų nėra? — atsakė klausimu australietis.

Špilmanas ir Buterbrodas restorane užsisakė keptą žuvį. Buterbrodas atsipiauna sau didesnę pusę. Špilmanas pastebi: — Taip negražu! Nemandagu taip dalinti. Jeigu aš būčiau dalinęs žuvį, būčiau pasiėmęs mažesnę pusę.

— Tai ko tu dar nori? Tu ir gavai mažesnę pusę.

Restorane ponas kreipiasi pas rūbinės patarnautoją: — Tai ne mano skrybėlė. Koks asilas galėjo išmainyti mano skrybėlę?

— Nežinau, ponas... Bet jeigu jis to nepastebėjo, tai matyt jūsų galvos vienodos.

Teisėjas kreipiasi pas teisiamąjį: — Ar aš aną kartą nesakiau, kad nenoriu tamstos daugiau matyti šioje salėje?

— Taip, ponas teisėjau! Aš tą pat sakiau šioms policininkams, bet jie man netikėjo.

Zaurienė skundžiasi savo draugei: — Žinai, brangioji, aš per tuos šalčius buvau tiek užkūmusi, kad ištisas tris dienas kalbėti negalėjau.

— O tu, mano vargšė: kiek tau kentėti teko!

LITUANUS ŽURNALAS, MINEDAMAS 15 METŲ SUKAKTĮ, SKELBIA JUBILIEJINĮ VAJŲ — SU YPATINGOM DOVANOM.

Jau penkioliktį metų, kai Lituanus, leidžiamas anglų kalba, atlieka laisvųjų lietuvių šauklio pareigas 97 pasaulio šalyse — tiek valstybių jis paštu pasiekia keturis kartus metuose. Penkiolikos metų sukakties progą, esami ir būsimi Lituanus skaitytojai, atsiuntę 5 dol. čekį, kviečiami dovanai atsimti šampano bonką. Čekius rašykite LITUANUS vardu, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690. Gavę iš Jūsų prateštą ar visai naują prenumeratą, tuoj pasiųsime šampano kortelę, kurią nemokamai iškeisite į šampaną vienoje iš devynių, kortelėje pažymėtų, didžiųjų Kane Beverage krautuvų Chicagoje. Dovaną atsimti su kortele asmeniškai.

Sis nepaprastas LITUANUS vajas baigiasi rugsėjo 1 d. — Darbo Dienos šventėje. Visais klausimais prašome skambinti Chicago telefonu 434-0706, Jonui Kučėnui, LITUANUS reikalų vedėjui.

Šia proga dėkojame Kane Beverage krautuvėms už dovanotą šampaną.

SUSIPAŽINIMUI: ROMUALDAS LANKAUSKAS

(IŠ „AKIRAČIŲ“ Nr. 6/10)

Sekantiems paskutiniųjų 10 metų Lietuvos literatūrinį gyvenimą rašytojas Romualdas Lankauskas (g. 1932) yra gerai žinomas. Jis yra daugiasia kaip dešimties knygų autorius ir vienas iš tų, kurie įvedė į pokario Lietuvos literatūrą naują problematiką, naujas vaizdavimo priemones, gilesnį žmogaus ir gyvenimo analizę. Jo meninės bei tematinės naujovės išaukė spaudoje bene triukšmingiausią reakciją, daugumoje sukeltą „asmenybės kulto“ auklėtinį. Tada atrodė, kad Lankauskas turės radikaliai persiorientuoti arba keisti profesiją. Tačiau persiorientavo ne Lankauskas, o jo kritikai. Pvz., jeigu šiandien būtų taikomi tie patys vertinimo kriterijai paskutiniams Bieliausko, Grušo, Sajos, Sluckio ir kitų rašytojų kūriniais, pagal kuriuos buvo vertinami Lankausko romani *Vidury didelio lauko* ir *Tiltas į jūrą*, vargu, ar jie būtų buvę išspausdinti. Šiandien atvirai pripažįstama, kad Lankauskas „susilaukė perdėti griežtos ir ne visada pagrįstos kritikos“ (*Lietuvių literatūros istorija*, t. 4, 1968, p. 854). Visur pradininkų panaši dalis!

Jau keletas metų Lankauskas nėra kritikų dėmesio objektas. Gal būt, atmindami anų dienų išsišokimus, jie tapo atsargesni arba tolerantiškesni. Nors Lankauskas beveik kasmet išleidžia po naują dėmesio vertą knygą, — jo knygos priklauso prie taip vadinamų „vienadienių“, t. y. išperkamu tą pačią dieną, pasirodžius knyguose, — tačiau jos pažymimos tik viena kita gana santūria recenzija. Kada apie kitus, kartais menkesnio kalibro rašytojus rašomi ilgi straipsniai, ištiesios studijos, Lankauskas kol kas susilaukė išsamesnio bene tik vieno straipsnio (A. Zalatoriaus). Žinoma, laiko bėgyje žymesnį vaidmenį lemia ne studijos, o pati kūryba.

Rašyti Lankauskas pradėjo 1951 m., studijuodamas Vilniaus universitete. Jo pirmieji leidiniai — trys apsakymų bei apsakų knygelės vaikams. Versdamas užsienio rašytojų kūrinius nuodugniau susipažino su stiliumi bei kompozicijos klausimais. Dirbdamas prie filmo scenarijaus „Žvėdrūs horizontas“ (1957) jis išlaikė pirmą rašytojo principingumą egzaminą; anot jo, „patyriau juoda ir balta, šilta ir

šalta. Savo sumanymą įvykdžiau“ (*Tarybų Lietuvos rašytojai*, 1957, p. 252). Vėliau pasižymėjo ne tik kaip principingas rašytojas, bet taip pat ir pareigingas pilietis. Matydamas stovyklautojų siaubiamą Neringą, fabrikų teršiamą upę, ar vykstant diskusijai apie naująjį sovietinį mėsionio tipą, Lankauskas spaudoje reiškė savo nuomonę.

Lankauskas ryškiau išsiskyrė iš savo bendraamžių beletristų novelių ir apsakų rinkiniu *Klajojantis smėlis* (1960). Palyginus su tada vyravusiu supublicistintu bei sustabarintu epiniu aprašėjimu, jo lakoniškas, vaizdingas pasakojimas su įvairiais spalviniais bei, pasakytume, garsiniais efektais dvėklė žiežvėnu, ekspresyvia menine jėga. Vietoj tada akcentuojamos buities ir suabstraktinto žmogaus jis įvedė nekasdieniškos, romantiškus ir principingus individus su intymiais, subtiliais ukygimais. Autorius vengė daryti sprendimus bei išvadas. Esmė suvokiama potekstėje, palikta skaitytojo vaizduotei ir nuojautai.

Novelių rinkinyje *Kai nutyla trompetas* (1961) dar daugiau išryškėja Lankausko novelisto savitumas. Jo dėmesį patraukia ne charakterio ar buities būdingumai, bet pasikiri įvykiai, atsitiktinės situacijos. Neaprašinėja, neiškina personažų vidinių išgyvenimų, o jie suvokiami iš kelių personažų judesio, pasikiri, lakoniškų frazių ar pačios situacijos. Gamtos bei aplinkos detalėmis stengiasi perteikti ne tik bendrą novelės atmosferą, bet taip pat personažo dvasinį stovį ir nuotaiką. Čia nėra didelių dvasinių kolizijų arba neįprastų, šurpulių bei tragiškų sukrėtimų. Tačiau tuose, iš šalies žiūrint, mažaveiksniuose nutikimuose individuali pergyvena lemtinguosius gyvenimo momentus. Kritikai, įpratę prie optimistinių vaizdėlių apie idealizuojamą aktyvų darbinių gyvenimą, įžiūrė jo tam tikrą „tematikos siaurumą ir monotoniškumą“. Patarinėjo „ieškoti naujos gyvenimiškos minties“ ir pan. Tačiau mažiausia meniniai pavyskųjų novelių, vaizduojančių praėjusio karo įvykius, kritikai beveik nelieta; gal būt todėl, kad jos buvo parašytos pagal priimtą manierą? Nei jo paties nesėkmė, nei tuomet vyra-

vęs šabloniškas karo įvykių traktavimas neatbaidė Lankausko nuo karo tematikos. Romane *Vidury didelio lauko* (1962) vaizduojamas individo, patekusio į viską naikinančio karo sūkuri, likimas. Raudonosios armijos karys Gediminas, būdamas sužeistas, sūdosi kopose su vokiečių kariu klaidėdichu Martynu. Pastarąjį mirtinai sužeidus, Gediminas jį slaugo ir palaidoja. Grįžęs į frontą Rytprūsioje, jis sutinka eilę priešių: vokiečių šeima, vokiečių pulkininką, patekusį į sovietų nelaisvę, jam simpatizuojančią vokiečių. Galų gale, peregyvenęs mirties, pesimizmo, vienatvės valandas, Gediminas viena medine koja grįžta iš ligoninės į mokyklą, kurioje jis prieš karą mokytojavo.

To meto spaudoje romanas *Vidury didelio lauko* tapo ginčo objektu. Vieni sūtkio jį kaip meniniai brandų kūrinių, kitus nusėbino savitas, objektyvus problemos sprendimas ir neįprastai asociatyvių priemonių taikymas. Įpratę prie stereotipinio karo temos traktavimo — priešų neikinimo, o savųjų idealizavimo — rado „tarybinio kario paveikslą suniekinimą“ ir pan. Tikrumoje Lankauskas sugrįvė įprastą Lietuvos pokario literatūroje suschematintą kario sampratą, vaizduodamas karą kaip didžiausią žmonių tragediją. Karo beprasmybę ir net jo absurdiškumą ypač išryškia kontrastingų įvykių ir asmenų — draugų ir priešių, invalido ir sveikųjų, lyriškų taikos vaizdų ir chaotiškų karo meto situacijų sugretinimu.

Dar didesnę kontroversiją iššaukė *Pergalės* žurnale pasirodęs Lankausko romanas *Tiltas į jūrą* (1963). Kritikai beveik be išimčių smerkė esantį „meninai schematinį apmąstą“, idėjiniai „nepriimtą“ arba kone „užsienio bulvarinės literatūros“ kopiją. Šiandien į šį romaną žiūrima atlaidžiau, bet, atrodė, vis dar per anksti išeiti jam atskira knyga.

Tilto į jūrą fabula paprasta ir, gal būt, net per daug tikroviška. Ar tai ir nebuvo viena iš tų priežasčių, įstaijojusį tokį griežtą romano pasmerkimą? Gydytojas Kęstutis, nusivylęs miesčionišku gyvenimu ir žmonai neįėjus su kitu, lanko savo vaikystėje gyventąsias vietas, tikėdamasis atgauti dvasinę ramybę bei pusiausvyrą. Deja, tuojau įsitikina, kad po tiek metų čia nebeliko jam nieko artimo, išskyrus jo vaikystės prisiminimus. Galų gale išplau-

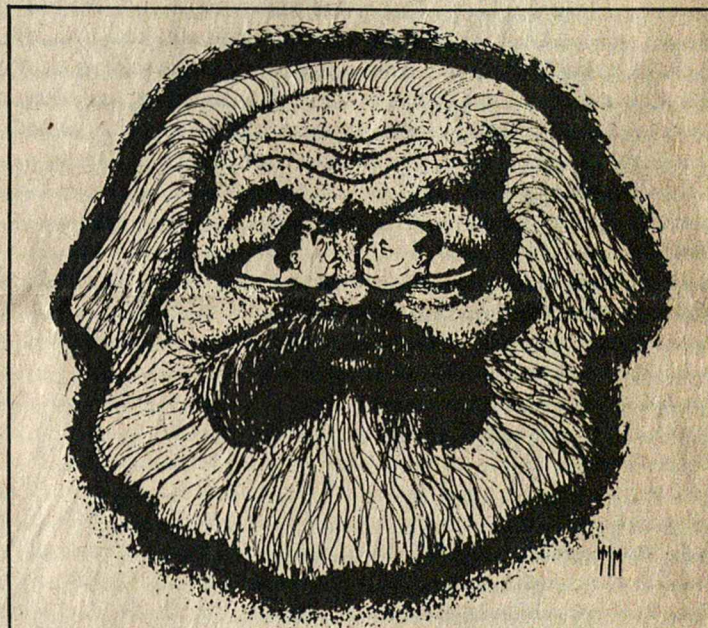
kia į jūrą su žvejais kaip laivo gydytojas. Nuo ryto iki vakaro (1965) yra ank-

čiau pasirodžiusių ir šiek tiek patalsytų, monės labai artimos filmo scenarijui. Ke-o taip pat 12-kos naujų novelių rinkinys. Iliomis išraiškomis detalėmis, tarytum ta Jeigu būtų buvę atmeta koks dešimt me-pytojo ranka, išgauti dabarties vaizdiniai menkesnių novelių, be abejonės jis prikelia Kęstutis pasamoneje išlikusių būty vienas brandžiausių Lankausko, o vaikystės ir netolimos praeities įvykius taip pat okupuotos Lietuvos visoje nove-lysteli lyg ekrane pasikiri ilgėsingi, ly-listikoje, kūrinių. Šio rinkinio naujosios riki vaikystės epizodai ir vėl rudens mig-novelės mažai išsiskiria stilistine maniera ly, lietu supama dabartis. Užtenka atsi-bei koloritu nuo ankstyvesniųjų. Knygos tiktinio garso ar aplinkos smulkesnės pa-aplankė autorius pastebi, kad tai „penke-lytų metų mano kūrybos dalis, lyg ir koks praeities etapas“. Tai buvo tarsi užuomi-las apie būsimą kūrybos etapą, kuris pra-sidėjo, pasakytume, apysaka „Balta, juo-da ir mėlyna“, pasirodžiusia *Pergalės* žur-nale 1966, o vėliau apsakų rinkinyje *Klajojantis smėlis*. Žiaurūs žaidimai *Balta, juoda ir mėlyna* (1967).

Ankstyvesnėse novelėse miesto aplinka ir kasdieninis miestiečio gyvenimas tebuvo fragmentiškai paliestas. Lankausko kūrinių personažai, daugumoje miesto inteli-gentai, buvo užtiknami kelionėse, atosto-gose, iešką poilsio, įkvėpimo gamtoje arba bėgą iš miesto nuo kažko negero ir ne-

Nežiūrint kritikos atšiaurumo, Lan-kauskas atlaikė audros metą. Ir jam pa-čiam esą kartais neaišku, „kaip neperse-niausiai griauždėję įvairūs pasmerkimai neužgniauzė manyje noro rašyti“ (*Tarybų Lietuvos rašytojai*, 1967, psl. 520). G. Marekaitė, recenzuodama Lankausko naują novelių rinkinį *Trečias šešėlis* (1964), irgi pabrėžia, kad „net rūščiausia kritika nesugeba „užmušti“ gyvybingo ta-lento ir netgi nukreipti kita jam svetimą vagą“ (*Literatūra ir menas*, Nr. 35, 1965).

Kaip ankstyvesnėse novelėse, taip ir rinkinyje *Trečias šešėlis* buities aspektai tėra tik fone, o dėmesio centre yra kasdieniško gyvenimo nekasdieniški epizodai, įvykiai, personažų išgyvenimų momentai. Kaip ir ankščiau apstu čia nusivylimu, vienatvės, netekimo, neišpildymo motyvų, tačiau lyg daugiau akcentuoja pačias tų apystovų priežastis, tuos „trečiuosius šešėlius“, kurie vienai ar kitaip sudrums-tė, ar net sugrįvė ramų žmogaus gyven-i-mo: lemtingoji mašinos katastrofa, ne-rašytas įsibrovėlis į gamtos karaliją, pe-rsąnožė neryžtingumas, miesčioniškas gy-venimas, išsiskyre, savimi tesirūpiną tė-vai ir t. t. Šiame rinkinyje kur kas dau-giau dramatiškų ir net tragiškų situacijų. Gal būt, *Trečias šešėlis* yra vienas iš jo kūrinių, kur aštresniu kampu pristatomos vidinės kolizijos.

ŽVAIRUOJANTIS MARKSAS

malonaus. Apsakijoje *Balta, juoda ir mėlyna* pirmą kartą Lankausko kūryboje at-siskleidžia įstaišos, gatvės, valgyklos, krautuvės, aludės vaizdai. Per jauno ar-chitekto išgyvenimų prizmę išryškėja ta slogi miesto rutina, monotoniškas ir iner-

J. Vėlaikis

Londono jaunimo ansamblis "BALTIJA" dalyvavo Tautos šventės programoje, St. Catharinėje, kurioje KLB skyriaus valdyba surengė minėjimą, rugsėjo mėn. 20 a.

Eltos Informacijos

Mokslas ir Gyvenimas, Vilniuje leidžiamas mokslo populiarizacijos žurnalas, įveda pasakojimų apie kaikurias užsieniuose išrastas naujoves. Parašo kartais ir apie įvairius naujus vaistus. Rugp. 10 d. Tiesoje tas žurnalas buvo oficialiai pabartas ir įspėtas, kad "neklaidintų žmonių". Kadangi "Perskaičius atrodo, kad ši antibiotiką vartoja ir mes. Tačiau taip nėra. Minėtas preparatas gaminamas JAV, o Tarybų Sąjungoje TSRS Sveikatos apsaugos ministerijos Farmakologinio komiteto 1967 lapkričio mėnesio nutarimu leistas tik išbandyti klinikoje. Buvo rašyta apie klamidą, apie preparatą Kolizaną. TSRS Sveikatos apsaugos ministerijos Farmakologinio komiteto nutarimu, leidžiančių šiuos preparatus bandyti ar vartoti medicinos praktikoje Tarybų Sąjungoje, taip pat nėra".

Todėl respublikinės Sveikatos apsaugos ministerijos vardu visos redakcijos prašomos "prieš spausdinant ar skelbiant straipsnius apie naujus preparatus, suderinti su respublikos Vyriausiąja farmacijos valdyba arba jos tarprajoninėmis kontoromis Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose".

Tai yra reikalavimas nesakyti Lietuvoje, kas medicinos mokslo yra atrasta užsieniuose. Lietuvoje nei Sveikatos "ministerija", nei medicinos mokslo įstaigos neturi teisės be leidimo iš Maskvos net bandyti užsieniuose išrastų vaistų, ir neturi teisės patys nuspręsti, vartoti juos Lietuvoje, ar ne. Kaip maskviniai komitetai vilkina tų klausimų sprendimą, matyti ir iš to, kad apie preparatus, kuriuos M. ir G. bendradarbiai Vilniuje jau žinojo 1967 metų pradžioje, Maskvoje dar nesiteikė ką nors nutarti net ir 1969 metais: nei patys tiria, nei kitiems leidžia.

New Yorko "Daily News" rugpiūčio 23 d. vedamajame straipsnyje pažymėjo, kad lygiai prieš 30 metų Sovietų Rusija su nacine Vokietija sudarė nepuolimo sutartį, pasidalino Rytų Europą "įtakos zonomis", o netrukus po to, rugsėjo 1 d., buvo pradėtas II Pasaulinis karas.

Bostono "The Christian Scien-

Atkelto iš 2 psl.

LAISKAI MUMS...

-PER PARADINES/VIEŠASIAS DURIS, KUR SPIEČIASI KORESPONDENTAI VISO PASAULIO KALBOMIS!

Taigi rašykime, bet tuo tarpu tik ne Vatikanui, o Pasaulio Lietuvių B-nės, VLIKo, ALTo organų ir kitų organizacijų galvoms: prašant kuo greičiau reaguoti bendru memorandumu šv. Tėvui dėl visų nelaimių priežasties pašalinimo - MELSKIS PROTĖVIŲ KALBA suįstatinimo! J. Kaselūnas Medellin, Kolumbija

ce Monitor" rugpiūčio 27 d. pasakėbė skaitytojo iš Californijos laiška, primenantį Baltijos kraštų užėmimą. Laiško autorius priminė, kad ką tik praėjo 30 metų sukaktis nuo Ribbentropo - Molotovo pakto, kuriuo buvo išgrįstas kelias sovietinei invazijai į Estiją, Latviją ir Lietuvą. Rašantis pažymėjo, kad pats buvo liudininkas, kaip rusų šarvuočiai riedėjo į Estiją ir kaip jam teko stovėti tiesiog po jų patrankų vamzdžiais. Jungtinių Valstijų patvarus atsisakymas pripažinti prievartinę Baltijos valstybių užgrobimą esąs vilties šaltinis, kad laisvė dar galės būti atgauta.

O Lietuvoje, nepaisant giliai išsisknijusios mados minėti visokias sukaktis, laikraščiai, vieno žodelyčiu neužsiminė, nuo kokio įdomaus, ypač Lietuvai taip nelemto svarbaus įvykio tą dieną suėjo lygiai 30 metų...

"1978 metais vienkiemį Lietuvoje nebebus", — nė nesumiršėjusi pareiškė SVYTURY (1969-12)... istorijos mokslų kandidatė Angelė Vyšniauskaitė. Kaip istorikai, gal tokia fantastiška pranašystė ir atleistina, nesgi tai jai gana svetima sritis. Nei ji planuoja, nei stato, iš kur jai žinot, kad vienkiemį galėtų nebebuti, jei gyvenvietė būtų pastatyta 330 tūkstančių naujų butų (V. Vazalinsko apskaičiavimu. Kad tai įvyktų per ateinančius 8 metus, reiktų pastatyti kasmet po 40 tūkstančių butų. Bet tuo tarpu šiame planuota (svajota) pastatyti tik šeši tūkstančiai. Ar pasiseks, dar neužtikrinta. Kas gali tikėti, kad statybos tempas staiga pagreitėtų šešerio-pai ar septyneriopai? Nebent tik dabartyje nesusivaikanti istorikė...

Kas tebeglūdi seniuosiuose trobesiuose

Galimas dalykas, kad istorikė tokį vienkiemį išnykimo terminą mini ir kitu sumetim. Gal nori kraštotyrininkus pagązinti ir suraginti, kad paskubėtų rinkti senuose vienkiemiuose dar išlikusią etnografinę medžiagą, kuri gali išnykti daug greičiau, negu vienkiemiai. Kokia padėtis Lietuvoje šiuo požiūriu, iš dėsto kompetentingai ir įtikinančiai. Kas tebeglūdi senuose Lietuvos trobesiuose? Istorikė štai ką sako:

"Lietuviai visais laikais mėgo sodybas puošti medžiais gėlėmis, o pastatus — piaustytomis antlangėmis, vėjalėnčių karnizais, stogų žirgeliais, prieangio kolonėlėmis, tvorėlėmis, ornamentuotomis langinėmis ir durimis, liaudies meistrų kalvių sukurtais įvairiausiu formų geležiniais durų apkaustais. O kur dar liaudies skulptorių medinės statulėlės, buvusios beveik kiekvienos sodybos stogastulpuose, koplytstulpuose. Mūsų dienomis maža jų užsiliko pakelėse, senosios XIX amžiaus sodybose. Liaudies skulptūros sunyko, liaudies meno 'mylėtojai' jas išgrobstė privatiems rinkiniams. Ši mažoji liaudies architektūra, puošė senąsias lietuvių sodybas, teikė joms jaukumo ir nacionalinio savitumo." "Nuo žemės paviršiaus dingsta tūkstančiai senovės paminklų. Dingsta taip kaip Vakarų Eu-

ropos šalyse jie dingo XIX amžiuje ar dar seniau. Lietuvą aplankęs žymus švedų etnografas Sigurdas Eriksonas 1938 metais rašė: "Lietuva yra aukso duobė etnologijos mokslui. Čia esanti medžiaga dar gyva, tuo tarpu kai kituose kraštuose toji medžiaga jau seniai išmirusi, kartais nė pėdsakų nepalikusi, be jos sunku kartais net atskiras mokslines problemas išspręsti".

"Iškeliant vienkiemius šie 'etnografijos aukso duobės' bus užversta užmaršties dulkėmis. Neteksimė lietuvių etnografijos mokslui viso to, ko nesuskubome laiku apsaugoti... Ryšium su melioravimo darbais kraštotyrininkų tiesioginis uždavinys surasti, suregistruoti ir išgelbėti nuo sunaikinimo mobiliuosius kultūros paminklus — griauamuose pastatuose esančius senovinius buitinius reikmenis ir darbo įrankius. Kur įmanoma, reikia detaliau užfiksuoti nuotraukose ir piešiniuose bei brėžiniuose pačias sodybas. Kaip tai padaryti, nurodėta Istorijos instituto išplatintose anketose ir 'kraštotyros' leidiniuose. Būtina suregistruoti visą griauamos sodybos savininko inventorių, tiek senovinį, tiek dabartinį, pavyzdžiui, fabrikinės gamybos įrankius, buitinius reikmenis, drabužius, audinius, susisiekimo priemones. Tai atspindės šiuolaikinį kaimo civilizacijos laipsnį, o po kurio laiko bus didelės vertės istorinė medžiaga, kaip kad šiandien yra nepaprastai vertinga Kauno M. K. Ciurlionio dailės muziejaus 1936 metų etnografinės ekspedicijos suinventorintų sodybų medžiaga".

"Kraštotyros draugijos suvažiavimas džiaugėsi draugijon subūrus 26 tūkstančių kraštotyrininkų... Deja ne visi kraštotyrininkai žino, kad medinės klumpės, medpadžiai, keturpalis ar penkiapalis senelės sijonas toks pat vertingas mūsų liaudies istorijos paminklas, kaip ir akmeninis kirvukas ar senovinių laikų papuošalas".

Etnografinis muziejus

Prie Kauno marių, steigiamame Liaudies buities, arba Tėviškės muziejuje, jau statomas 12-asis perkeltas pastatas. Čia atvirame ore bus įrengtas muziejus, atstovaujantis visos Lietuvos etnografiniams rajonams. Bus atkurtas tikras praeities laikų valsčių gyvenimas: čia bus ir autentiškų namų apyvokos daiktų, ir darbo įrankių, tose sodybose gyvenę žmonės dėvės praeities šimtmečiams būdingais autentiškais drabužiais. Vadinasi, visokiausi griaunamų sodybų daiktai gali patarnauti Tėviškės muziejui. Tik tuos daiktus melioratoriai, kraštotyrininkai turi apsaugoti nuo sunaikinimo ir apie juos informuoti Tėviškės muziejų (Kaunas, Muziejaus g. 13)".

Taip dedamos pastangos, kad Lietuva liktų ne visiškai nutrūn-ta nuo žemės veido...

— Senoviškų saulės laikrodžių Lietuvoje belikę du: vienas esąs Šiauliuose, kitas Pažaislyje. Netai seniai dar buvo Švėkšnoje, Tytuvėnuose, Kretingoje, daugelyje kitų dvarų.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

KAPITALAS VIRŠ TRIJŲ SU PUSE MILIJONO DOLERIŲ.

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBE apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenęs Kanadoje

BOSTINE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8792

MOKA

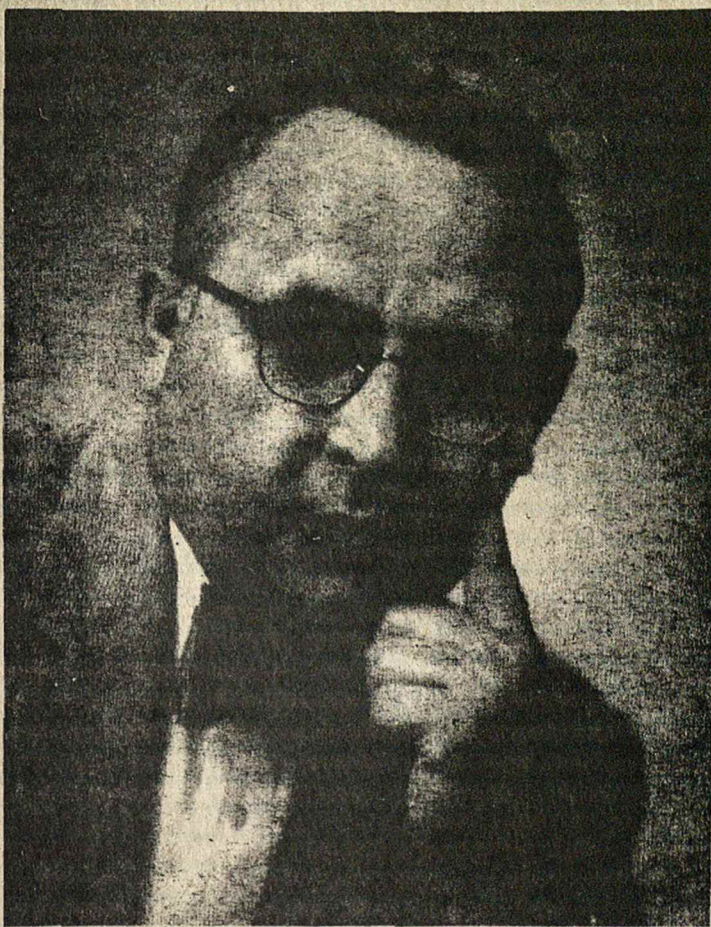
5% už depozitus
5% už šėrus
6% už 2 m. term. dep.

IMA

7% už asm. paskolas
7½% už mortgicius

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p. Išeiksmadieniais. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

Dr. Vaclovas Paprockas Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos suvažiavime Toronte buvo išrinktas naujojo Sąjungos pirmininku.

*** **

Torontas pirmą kartą lietuvių istorijoje pergyveno žymų įvykį — Pasaulio lietuvių gydytojų suvažiavimą. Rugpiūčio 30 — 1 rugs. dienomis Toronte Sutton viešbutyje įvyko VII-sis P. L. G. S.-gos suvažiavimas. Jau nuo 11 val. ryto, registracijai prasidėjus, viešbučio foje buvo pilna. Jaunų dienų collegos — es gydytojai su šeimomis /dauguma/ po daugelio metų nesimatymo iš įvairių JAV, Kanados vietovių /dr. Petrauskas iš Australijos/. Tai buvo jaudinantys, pilni netikėtumo momentai, atsipažinimų, susipažinimų.

Suvažiavimo įvairių kartų gydytojai, dalis dar iš Caro laikų, kiti Lietuvoje, tretį įvairiausiuose Europos, Amerikos universitetuose. Su įvairiausiais diplomais, specialybėmis. Atvyko į suvažiavimą apie 100 gydytojų.

Oficialus atidarymas pradėtas 2 val. p. p.

Atidarymo kalbą pasakė dr. Antanas Pacevičius, Kanados Liet. gyd. d.-jos v-bos pirmininkas ir P. L. G. v-bos vice-pirmininkas. Pranešimą padarė P. L. G. d.-jos p-kas dr. H. Brazaitis /iš Clevelando, ausrininko dr. Brazaitis vaikaitis/. Jis pagerbė atsistojimu mirusių, žuvusių gydytojų tylos minute ir apžvelgė gydytojų veikimo reikšmę tremtyje.

Toliau sekė sveikinimai. Žodžiu: Kanados Liet. general konsulas dr. J. Žmuidzinas savo ir Lietuvos atstovo USA J. Kajecko vardu, P. L. B. — St. Barzdukas, Toronto KLB-nės L. Švėgždaitė, Kanados liet. inž. ir arch. vardu J. Danys. Amerikos L. Fondo — dr. G. Balukas, Kanados L. Fondo — dr. A. Pacevičius, "Fraternitas Lituanica", Kan. L. Šaulių vardu St. Jakubaitis. Raštu sveikino: Dipl. šefo vardu — St. Lozoraitis, VLIKo p-kas dr. K. Valtūnas. KLB-dr. S. Čepas, dr. E. Draugelis iš Brazilijos ir kt.

Dr. arch. A. Kulpavičius skaitė idomią paskaitą "Ana-

logija artis vitalis", buvo iliustruota skaidrėmis /p. Kulpavičienė/.

Medicinos temomis simpoziumui vadovavo dr. J. Valaitis. Kiti pranešimai: dr. M. Yčas "Kas nauja genetikoje". Dr. V. Pavilaniš "Kas nauja virologijoje", dr. A. Butkus "Kas nauja arteriosklerozėje". Dr. I. Valaitis pravedė simpoziumą tema iš onkologijos /auglių ir vėžio tyrimai/ vietoje dr. Vaitkevičiaus, kuris neatvyko.

Vakare buvo puikus balusvakarienis, kurioje dalyvavo virš 300 asmenų, jų tarpe svečių iš Toronto, Hamiltono, Montrealo ir kt. Vakarienis paįvairino sol. St. Baras artijomis iš operų ir kt. dainomis.

Nuotalka buvo labai pakili ir idomi. Susitikimams, kalboms neužteko laiko. Visi geriausioje nuotalkoje šoko, vaišinosi, kalbėjosi. Visiems trūko laiko su visais išsikalbėti.

Sekančią dieną buvo 2 v. p. prof. dr. J. Puzino paskaita apie "Mediciną Didžiojoje Lietuvos Kunigaikštijoje". Prof. J. Puzinas moksliskai apžvelgė lietuvių gydymą nuo valstajolių, burtų iki pirmųjų gydytojų dvaruose, pilyse /1584/.

Į naują P. L. Gydytojų d.-jos centro valdybą išrinkti buvo: dr. V. Paprockas — p-kas, dr. B. Radzivanas — sekretorius, dr. V. Avižonis — vicepirmininkas. Newjorkiečiai, dr. E. Ringus, III., 2-ras vice p-kas dr. J. Yčas, Kanada III-čias vice p-kas. Nariai direktoriai: dr. V. Damijonaitis N. Y., dr. J. Valaitis, III., dr. B. Matulionis New England, dr. L. Petrauskas, Australija, dr. O. Gustaitis, Kanada, dr. V. Ramanauskas, Cleveland, dr. P. Šepetys Mich.

Revizijos k-ja: dr. S. Petrauskas N. Y., dr. J. Giedrikienė N. Y., dr. B. Tamkauskas N. Y.

Garbės teismas: dr. J. Meškauskas, dr. J. Baliūnas, dr. M. Meškienė.

PARAMA

P. S. G. d.-ja leidžia Gydytojų biuletenį. Pranešimą darė dr. M. Budrienė /pagrindinė remėja/. Redaktorė nusiskundė, kad nevisuomet pajamos su išlaidomis susibalansuoja, nes daug gydytojų nelabai remia, neužsiprenumeruoja. /Gaila, turtingiausi žmonės! Man biuletenis daro gerą įspūdį, nulat tobulėja, dėka dr. dr. Budrių ir keliolikos artimesnių bendradarbių.

Su dr. Puzinu P. L. G. S.-ga yra susitarusi išleisti Lietuvos medicinos istoriją.

Sekmadienį pontoms buvo suruošta ekskursija po Torontą, jaunimui — pobūvis pas dr. Valadką.

Vakare tame pat viešbutyje vyko atskirų korporacijų kursų pobūvis. Vėl buvo vaišintasi, susitinkant iš įvairių vietų ir laiko draugus/es/.

Suvažiavime matėsi gydytojų kurie baigė mokslus šimetai prieš kelius metus Kanadoje ir U. S. A.

Suvažiavimo vieta puiki jauki salė. Šio suvažiavimo vertė labai didelė netik profesionalų akimis žiūrint, bet ir lietuvių bėbė stiprinime. Gydytojai lietuviškai netik gydo lietuvius, bet ir dauguma dalyvauja lietuviškoje veikloje, remia fondus, organizacijas. Kadangi šiame krašte gydytojų autoritetas didelis, tai daug atliekama lietuvių populiarinimo srityje visame kontinente. Visuomet mums malonu pasidžiaugti, kad mes turime kelis šimtus gydytojų šiame kontinente. Jie yra ir moralinės ir materialinės tvirtovės šiame kontinente. Kiekvienas lietuvis, sušlubavęs sveikatai, randa nuoširdžią paramą pas savus gydytojus.

Šio suvažiavimo visą naštą nešė dr. Antano ir dr. Stasio šeimos sugera talka dr. A. Lukienės, dr. A. Salkaus, dr. A. Dailydės, dr. J. Vingilio, p. p. Zofijos ir Janinos Pacevičienų, p. A. Valadkienės ir kt.

Sekantis suvažiavimas P. L. G. už 2 metų bus New Yorke. Tikrai būtų gražu, kad visi U. S. A., Kanados ir kt. kraštų gydytojai suvažiuotų, visų kartų, lėšų visi turi, reik tik nuoširdaus noro, lietuviškos kaimiškos širdies ir atsizadėjimo /laikina /skraidymų po pasaulį, tropikų kraštus ir kitas prašmatnias vietas, kur kiekvienas lietuvis gali atsirasti/.

Dalyvavau suvažiavime /3 gydytojai šeimoje/ stebėjau, džiaugiausi, klausinėjau. Visi buvo patenkinti, laimingi, kad dalyvavo. Jie turėjo asmeninio džiaugsmo, nenuperkamo už pinigų.

Jonas Karka

— Toronto lietuviai filatelistsplečia savo veiklą ir ruošiasi žiemos sezonui. Spalio 5 d. 4 val. po p. Prisikėlimo muzikos studijoje šaukiamas pirmasis studentinis filatelietų ir numizmatikų susirinkimas. Filatelietų draugija vadovauja kun. Br. Jurkšas.

Dr. B. NAUJALIO natūralaus gydymo sveikatos klinika (metus giles gydymo mokslą ir praktiką atlieka įvairiose ligoninėse) pilnai veikia ir priima pacientus nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak., 460 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont., Tel. LE 3-8008.

Beto, kas neįsigijote lietuvių kalboje Dr. Naujalia išleistas knygos — kaip apsaugoti nuo širdies priepuolio, tai prisitūstus 2 dolerius gausite padu knygelę "Pažink savo širdį ir padėk jai".

HAMILTON

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

KREDITO KOOPERATYVE "TALKA"

21 Main Street East, Room 203, tel. 528-0511.

Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų draudimas
Nemokamas pilnas žemųjų patarnavimas
Parduodame American Travelers žekius ir money orderius
Užtikrintas indėlių saugumas
Kapitalas virš \$1,600,000.00

Darbo valandos:
Pirm. 9.30-5 v.p.p.
Antr. 9.30-5 v.p.p.
Treč. 9.30-5 v.p.p.
Ketv. 9.30-5 v.p.p.
Penkt. 9.30-5 v.p.p.
Šešt. 9-1 v.p.p.

MOKAME UŽ:

Depozitus 5%
Šėrus 5.5%
Už vienu metų indėlius 7.5%
SKOLINAME:
Asmenines paskolas iš 10%
Nekiln. turto paskolas iš 9%

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

DVI SAVAITĖS PAS TABAKININKUS

Palietus Hamiltono darbininkų streiko bangai didžiajam Stelco fabrike, daugelis lietuvių taip pat turėjo pratesti vasaros "atostogas", kurios, žinoma, atsiliepia neigiamai materialinę būklę. Nors unija, iš sudaryto streiko fondo, skiria šeimos galvai po \$15.-, o kiekvienam sekančiam šeimos nariui po \$2.- savaitę (jei žmona dirbanegauna) tas, toli gražu nepadengia pragyvenimo išlaidų. Streiko fondas (25 mil. dolerių) greitai senka, vien Kanadoje streikuojant apie 40 000 plieno unijos narių.

Stelco fabrike, vykstant "draugiškam" streikui, masinio piketavimo nėra - vos po keletą žmonių prie kiekvienų vartų. Esant laisvam, kiekvienas stengiasi susirasti bent kokį papildomą pajamų šaltinį šalia unijos duodamos pašalpos. Išnaudojant tabako derliaus nuėmimą, daugelis lietuvių buvo priglauti lietuvių tabako augintojų, kurių šioje apylinkėje yra apšči. Dėka gerų prietelių, priėmiau ir aš pirmą tabako "krikštą" savo gyvenime pas nepaprastai nuoširdžius tabako augintojus p.p. Dirsės. Pirmam krikštui, pirmą kartą savo gyvenime, buvau užsodintas ant naujutėlio "Massey Ferguson" traktoriaus. Pirmą pusdienį praleidau vietoj "konduktoriaus", šalia vairuotojo, kad susipažinti su operavimo įtaisais ir pažinti plačius p. Dirsės tabako laukus. Gi sekmadienį iš ryto, prasidėjo savistovus darbas: neį bažnyčią, bet į tabakyną, kur lapų skynėjai, šlapai nuo didžiulės rasos, nepaprastai vikriai, vieni už kitus greičiau, graibsto vešlius, gerokai pageltusius lapus ir krauna kiekvienas į savo krepšį. Naujos skynimo mašinos turi 10 tokių krepšių, kuriuos pripildo 5 skynėjai. Skynimo mašina apima 5 tabako vagas, kurios yra labai ilgos ir tiesios.

Pagal instrukcijas, su traktoriumi prisitraukiu platformą 10-čiai krepšių su kaupu pripildyti tabako lapų ir žiūriu, kas bus toliau. Skynėjai, užveržę krepšius su brezentiniais "žiurštai" sukrauna man ant platformos ir sako: "Spausk prie lapų rišimo mašinos, sukrauk ant 3-jų konvejerių ir pasiėmęs tuščius krepšius, grįžk iš kito lauko galo. Liepė skubėti, bet nežiūrint kiek spaudžiu gazo, girdisi tik didesnis triukšmas, o greitis atrodo tas pats. Galų gale, prisistačiau su transportu kur reikia. Susirandų 3 konvejerius ir skubu iškrauti krovinį iš kurio srovele

bėga ryto rasos vanduo. Nors atrodau muskulingas, tačiau truktelėjus pirmą krepšį, iš karto užėmė kvapą. Mat viskam reikia žinoti tam tikrą techniką. Kol tą išmokau, žemiau keilių ant kojų radosi apšči. Mėlynų dėmių. Taip beieškant vis geresnių paslapčių, neįprasto darbo palengvinimui, nepastebėjau, kad dienos darbas artinasi prie pabaigos. Kartu su tuo ir mano jėgos reiškė protestą ir man kuteno širdį po vakariėnės pasakytį šeiminkam, kad baigsiu tabakininko karjerą.

Sugrįžus visiems po darbo, susidūriau su malonia p. Dirsės šypsena ir užjaučiančiu pašnekėsiu. Be abejo, pagyrimų susi-

laukti nesitikėjau, bet neužgirdau nei vieno pasmerkiančio žodžio. Tas pakeitė ir mano nusistatymą. Nutariau dar pabandyti, ypač kad kantriai laikėsi ir jauni studentukai.

Baigiantis pirmajai savaitei, baigėsi ir tabako derlius. Šeiminkas pasiūlo dar savaitei to paties darbo pas kitą lietuvių tabako augintoją p. Ratavičių. Iš p. Dirsės gautas apvalus čekis sugundė. Dar tą patį vakarą atsidūriau p. Ratavičiaus "plantacijoje". Iš ryto gaunu kitokią motorizuotą priemonę: didžiulį "International Harvester" traktorių. Vietoj platformos krepšiams, reikia tampyti po du didžiulius batus į kuriuos skynė-

MONTREAL

LIETUVISKAS PUSVALANDIS GIRDIMAS KAS

ŠEŠTADIENIS PER

CFMB

STOTI

BANGA 1410, 10:00 VALANDĄ VAKARO

TEL. 669-8834.

Programos vedėjas L. Stankevičius

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION

601 St. John Road

TEL. 695-3883

POINTE CLAIRE, QUE.

(M. RUTKAUSKO)

- Atliekame prabėgimo ir kapitalinio auto-mašinų darbus.
- Taip pat patarnavimas gazolinui, alyvai, padangomis ir kt.
- Tikrai keliolika minučių iš Montrealo greitkelio Nr.40 arba Nr.20. Atvažiuok neapsiriksitel!

LaSalle Radio Taxi

Savininkas Alfonsas Viskantas

SKAMBINKITE,

iš visų vietų LaSallėje.

TEL. 366-8300

SPECIALIOS KAINOS:

- Krikštyms, vestuvėms ir laidotuviams.
- Į tolimesnes užmiesčio ir kito miesto vietas.

-- visos 24 valandos.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

TEL: garažo 366-0500
namu - 366-4203

TAISAU IR DAŽAU AUTO-MAŠINAS.

7717 RUE GEORGE LASALLE, P.Q.

SAV. G. DESROCHERS.

(Priešais NL redakciją)

Universal Cleaners & Tailors

D. KIRSTUKAS

TEL. 769-2941

239 FOURTH AVENUE

(at Wellington St.)

Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakytus, vyriškus palatus, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

Windsor

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
1205 CHURCH AVENUE, VERDUN, P.Q.

TEL. 768-6679.

Savininkai: A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Greibus.

Baltic Woodwork Co.

TEL. 366-3884

K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS

547 Lafleur Ave., LaSalle (650) P.Q.

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

BELLAZZI-LAMY INC.

TEL. 366-6941

BOIS DE CONSTRUCTION
BUILDING MATERIALS

7682 BLVD. CHAMPLAIN
coln 6leme Ave., LaSalle

(VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA: Durys, langų rėmai, Izoliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris, cementas, B.P. išdirbiniai, cementas ir kt.

KELEIVIS

536 Broadway,
So. Boston, Mass.
02127 USA.

Aišku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 62-
sius metus. Jį vienį giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?
Todel, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinę Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 61 metus pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

Keleivis duoda ir teisiųjų patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$5.00.

Jau galima gauti --- 1969 --- metų Keleivio Kalendorių. --- Kaina \$1.00.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties menesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas.

Redaktorius Grožvydas Lazauskas.
Administracijos adresas: Juozas Urbelis
1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160 USA.
Prenumerata: JAV ir kitur \$5.00 metams.

jau sukrauna tabaką. Čia jau kiek geriau. Sunkių krepšių kilnoti nereikia. Atvežtus batus atkabini ir tuščius pasiėmęs velki į laukus. Bet yra ir neigiamybių: siauri botai, perkrauti tabaku, greitai apsisverčia. Tokį apsivertusį viduryj lauko botą, turi pats atsivežti ir dar greitai, nes laikas brangus. Stengiausi kiek įmanymas šios nelaimės išvengti, bet pasitalkė viena kita.

Taip bekombinuojant, greitai prabėgo ir antroji savaitė. Sunkų darbą stiprino labai puikus abiejų ūkininkų duodamas maistas. Užbaigus darbą, darbininkas dar pavaišina "extra", o spalvuoti čekiai, patenkino visapusiškai.

Džiugu, kad abu gerieji tabako augintojai, savo gražių derlių nuėmė be jokių gamtinių sutrukdyimų. Linkiu jiems gražiausios sėkmės ir derliaus pardavime.

V. P.
— A. a. Juozas Svila, buvęs Sibiro tremtinys, 87 metų amžiaus, po sunkios operacijos mirė Hamiltono šv. Juozapo ligoninėje. Po didelių pastangų jis buvo atvilykęs į Kanadą pas savo dukterį Birutę ir žentą Kazį Lukošius. Liko velionio žmona Marija, duklė dr. Lina Giedraitienė su šeima ir du sūnūs — Juozas ir Vytautas Svilai. Laidotuvis buvo Delhi, Ont., iš šv. Kazimiero bažnyčios rugsėjo 5 d.

Mechaniskasis tabako nuėmimas.

JOE'S BUTCHER & GROCERY

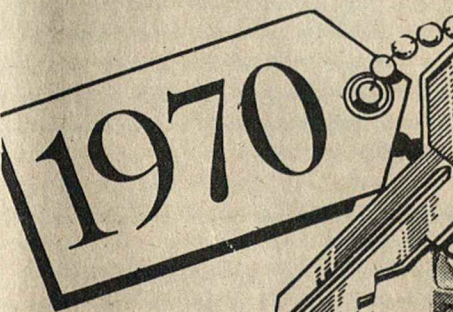
LAURINAITIS JUOZAS

TEL: 524-0209

1918 Frontenac Street, Montreal, P.Q.

PARDAVIMAS

Sveikatos sumetimais parduodu pilnai veikiančią kolonialinių prekių krautuvę. Prie krautuvės yra įrengimas mėsai išdirbti į maisto gaminius - šviežias ir rūkytas dešras ir tt. Alui parduoti yra visi reikalingi leidimai (licence). Vietovė klientūrai labai gera, turinti keletos desimčių metų (sise-nėjimą, o paskutiniaisiais metais dar pagerėjimą, nes prie pat požeminio - "METRO" stoties. Pirkimo sąlygos geros - pagal įvairiausių būdų susitarimą. Skambinkite krautuvės telefonu 524-0209. Iš tolimesnių Kanados vietovių naudokite papigintą nakties meto tarifą - išskudami savo telefona 1-514-525-8971.

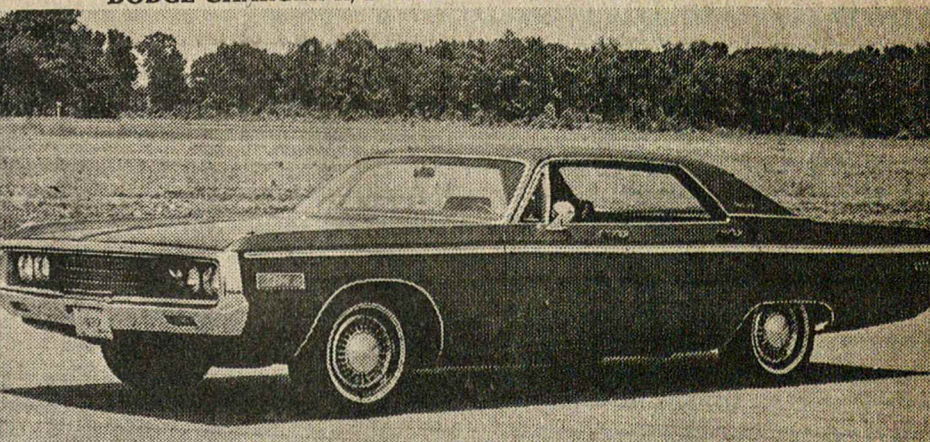
TAI RAKTAS 1970 m.

AUTO-MAŠINAI!

LaSalle Automobile Chrysler firmos atstovybė, 7635 LaSalle Blvd atidare 1970 m. sezono pardavimą kurioje yra įvairūs pasirinkimas šios firmos auto-mašinų. Kas norite pirkti arba senąją pakeisti ne laukdami užsikite į šią atstovybę. Čia jūs gausite nuoširdų savininkų patarimą ir geriausias sąlygas išsigijimui Chrysler firmos važiuojamai mašinai.

DODGE CHARGER R/T HARDTOP SPÉCIAL À 2 PORTES 1970

CHRYSLER NEWPORT CUSTOM HARDTOP À 4 PORTES 1970

Žiūrėk žemiau esamą skelbimą!

LaSalle

AUTOMOBILE INC.

7635, BOUL. LASALLE
LASALLE, QUÉBEC
TEL. 366-7818

- DART
- CORONET
- CHARGER
- DODGE
- CHRYSLER
- CAMION
- DODGE

LAURENT DAIGNEAULT
Président

Jetté & Frère Itée

Plumbing & Heating kontraktoriaus

- Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrengimai
- Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai
- Apkainavimas nemokamas

140 - 2e AVENUE
LASALLE

366-0330

Tony's Photo Studio

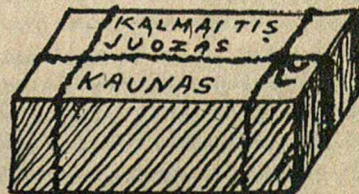
1920 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.

TEL. 525-8771.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVES MAŽAMECIAMS
IVAIRIOS PROGOS

T. Laurinaitis

A.B.C.
SIUNTINIŲ
AGENTŪRA

3891 St. Lawrence Blvd.
Montreal 18, P.Q.
Tel. VI4-9098

DĖMESIO!

Nuo rugsėjo mėn. 27 d. BUS ŽYMAI

PAKELTAS MUITAS SIUNTINIAMS.
PASINAUDOKITE DABARTIMI IR
NELAUDAMI IŠSIŪSKITE!

Montreal

D.L.K. VYTAUTO KLUBO

SEZONO ATIDARYMO BALIUS

Š. m. spalio mėn. 4 d., šeštadienį, 7.30 val. vakaro, DIDŽIOJOJE KLUBO SALĖJE,

2161 St. Catherine Street E.

TRUMPĄ PROGRAMĄ IŠPILDYS LK. Mindaugo Šaulių Kuopos scenos
megėjų grupė, suvaidindama lietuviško kaimo buities montažą
"S U B A T V A K A R I S".

- Po programos bus šilta vakarienė su gėrimais, gera muzika ir šokiai
- Visi lietuviai, ypač tie, kurie dar nėra matę šio vaidinimo, prašomi
visi atsilankyti. Linksmi praleisti laiką ir tuo pačiu paremti klubą.

Bilietai jau platinami ir bus gaunami prie įėjimo. Kaina \$3.50.
Prašome nesivėluoti, nes programa prasidės punktualiai.

Klubo Valdyba.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS SALĖJE ATEINANTI
ŠEŠTADIENI, rugsėjo mėn. 27 d.

GRYBŲ VAKARIENĖ

Programoje:

- Dainuoja sol. Genė Čapkauskienė,
- Dramos mėgėjų pasirodymas
- Šokiai, loterija ir t.t.

*** **

Pradžia 7 val. 30 min. vakaro.
Įėjimas \$3.00, jaunimui pusė kainos.

K.L.B. MONTREALIO APYLINKĖS ŽINIAI

Apylinkės valdybos posėdžio
š.m. rugsėjo 16 dienos nutari-
mu, yra pradamas kandidatų
verbavimo vėjus sekančiai
apylinkės valdybos kadencijai.

Vėjus bus tęsiamas 2 mėn.
t.y. iki lapkričio 16 d. Rinkimų
data yra numatyta lapkričio 23
d. Rinkimų komisija bus sudar-
yta greitai laiku ir jos sąstat-
as bus paskelbtas spaudoje.

Seimelio sesija prieš rinki-
mus, kaip buvo praktikuojama
anksčiau, nebus šaukiama. Ji
bus šaukiama tuoj po rinkimų,
kuomet bus užbaigimas esa-
mos valdybos kadencijos ir
naujos valdybos sudarymas.
Prašome sekti spaudą, nes
šiais reikalais bus duodama
daugiau pranešimų.

KLB Montrealio A-kės V-ba

BAIGĖ AUKŠTĄJĮ MOKSLĄ

Montrealiečiams žinomų Ju-
lijos ir Stepono Matulevičių
/Andriejauskų/ sūnus Edvardas
baigęs McGill universitetą
aukščiausiais pažymiais buvo
gavęs stipendiją garsiajam
MIT, Boston, Mass. Šiais me-
tais Edvardas šį institutą bai-
gė ir gavo daktaro laipsnį. Ed-
vardo patėvis Vaclovas An-
driejauskas naująjį daktarą,
grįžusį į Montrealį, pasitiko
su džiaugsmu ir pasididžiavi-
mu. Naujasis daktaras yra ga-
vęs pasiūlymą dėti į Jungti-
nės Amerikos Valstybės ir,

atrodo, kad juos priims. Mont-
realio lietuviai tikisi ir laukia,
kad, padėjęs Amerikoje, dr.
Edvardas vėl grįš į Kanadą.

Šią savaitę parapijiečiai
bus lankomi šia tvarka:

Klebonas pradės nuo deš-
niojo Šv. Lauro upės kranto.
Aplankys Chateaugay, St.
Catherine, Candiac, Ville Bro-
ssard, Greenfield Park ir La
Fleche gyvenančius lietuvius.
T.S. Kulbis, S.J. lankys senąjį
Ville LaSalle, pradėdamas nuo
Bishop Power Blvd., Baribeau
ir 9 Ave.

T.K. Raudeliūnas, S.J. lan-
kysis naujajame Ville LaSalle,
pradėdamas nuo tolimiausio
Riverside kvartalo kampo ir
artėdamas mūsų bažnyčios
kryptimi.

Montrealio studentai ateiti-
ninkai rugsėjo 27-28 dienomis
organizuoja studijų savaitgalį
prie LacSylvere ežero, Balti-

jos stovyklavietėje. Norinčius
dalyvauti pašnekiesiuose, dis-
kusijose ir pasilinksminime,
kviečiame kreiptis į R. Išga-
naitį, 674-7038.

A.V. parapijos choras pra-
deda naują darbo laikotarpį.
Choro vadovas A. Keblys, se-
niūnas H. Celterius, dirigentė
Mme R. Roch. Kviečiami vyrai
moterys ir mergaitės prisi-
jungti prie šio gražaus muziki-
nio vieneto.

Keletos parapijiečių inicia-
tyva yra organizuojama bow-
ling grupė, kuri bus parapijos
globoje. Žaidimų vieta yra
Mercier Shopping Center, La-
fleur ir St. Clement gatvių
kampe. Žaidimai bus trečia-
dieniais nuo 9 iki 11 val. vak.
Nario mokestis \$2.50. Infor-
macijai skambinkite J. Stul-
ginskiui 363-0706, V. Giviui
768-7135.

JOSEPH A. LUKSHIS

"The GAZETTE" Montreal, rugsėjo
17 d. laidoje patalpino Juozo Lukšio
paveikslą ir parašė, kad yra paskir-
tas kontrolieriumi Collins & Aikman
Ltd. ir jo istaiga bus Montrealyje.
J. Lukšis prieš tai dirbo atsakingo-
se finansų srityse pareigose Cana-
dian chemical Co.

Aleksas ir Alma Hermanai iš
V. Vokietijos, lankėsi Montrea-
lyje ir viesėjo pas savuosius --
tėvelį V. Granikovą ir seserį B.
Žemaitaitienę, LaSallėje.

Lietuvių Akademino Sambūrio
ruošiamas balius įvyks lapkričio
mėn. 15 d. Chateau Champlain
viesbutyje.

Ilgametis NL skaitytojas Sta-
sys Barzdaitis su žmona iš To-
ronto, lankydami Montrealyje,
atsilankė NL leidykla.

St. Cathariniečiai Ant. Šukys
su žmona svečiavosi pas pp. Vi-
liušius ir kitus šakiečius. Ta pro-
ga aplankė NL redakciją.

Vytas Ptasinskas, Jezuittų nau-
jokyno studentas JAV, lankėsi
pas tėvus LaSallėje.

Staigiai mirė Antanas Sutkai-
tis, 60 m. amžiaus, kuris gyveno
su žmona Aldona LaSallėje.

Susirgę F. Suplevičius, Jonas
Knystautas, V. Mikalauskienė.

Petras ir Regina Brikiiai, ilgus
metus išgyvenę V.J. Cartier, šiuo
metu atsikėlė gyventi į St. Laurent

Prieš dvi savaites Montrealyje
lankėsi iš Lietuvos Albinas
Plioplys, kuris yra Kaune Ziberto
šilko fabriko direktorius ir Anta-
nas Buivytis, kuris yra Dotnavo-
je žemės ūkio tyrimo skyriaus di-
rektorius. DLK Vytauto klube
svečiai buvo sutikti.

IŠNUOMUOJAMA
Išnuomuojamas vienam asmeniui
pilnai apstatytas ir su visais pa-
togumais butas.
Skambinti 366-4651.

APDRAUDA = VERTEI

DAŽNAI SUTINKAMAS REIŠKINYS, KAD
APDRAUDA BUVO NEPAKANKAMA

BLOGIAUSIAI, - KAD TAI PAAIŠKEJA JAU
NELAIMEI ATSTITUKS:

ar tai gaisro atveju,
ar atsakomybės atveju,
ar automobilų apdraudoje
ir t.t.

(Ir būna atvejų kur apdraudos visai neturėta)

INFLIACIJAI REIŠKINTIS VISU SMARKUMU,
VERTĖTŲ JŪSŲ APDRAUDŲ SUMAS
GERAI PERŽIŪRĖTI, APDRAUDAS
ATNAUJINANT.

PAKANKAMA APDRAUDA NEDAUG DAUGIAU
KAINUOJA UŽ DALINĘ APDRAUDĄ.

Ši informacija visuomenei yra pateikiama:

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
Chartered Insurance Brokers
Tel. 722-3545.

DR. A. S. POPIERAITIS

D. A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S. (c).

CHIRURGINE PRAKTIKA

REIPTIS TEL: 931-3275.
SEAFORTH MEDICAL BUILDING
3550 Cote Des Neiges Rd., Suite 720.

Dr. E. ANDRUKAITIS

832 St. Joseph Blvd. E.
(kampus St. Andre).
TEL. 522-7236.

Dr. J. MALIŠKA

Dantų gydytojas

1440 St. Catherine Street
Room 600
Tel: 866-8235, namu 488-8528.

DR. A. D. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 Guy St. pirmas aukštas
11-12 kambarys.
Tel. 932-6662; namu 737-9681.

Dr. V. GIRIUNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.
Tel. 255-3535.

ADVOKATAS

Suite 205

J.P. Miller, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame St. E.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Sun Life Building
Suite 2001
Tel. 866-1359

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remonuoju
- Vasaros laike saugojimas
(Storage)

6396 Bannantyne Verdun, Montreal

Tel. 767-6183.

ADRESAS: 1465 De Seve Street
Montreal 205, Que.
TEL. 766-5827.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

MOKA UŽ:

EINAMASIAS S-tas 5.0%
ŠERUS (numatyta) 5.5%
TERM.IND. 1 metams 7.25%
TERM.IND. 2 " 7.75%
TERM.IND. 3 " 7.75%

Nemokamas gyvybės draudimas
iki \$2,000 šerų sumos.

DUODA PASKOLAS:

ASMENINIS iš 9%
NEKILN. TURTO iš 9%
Išskaitant gyvybės apdraudą
iki \$10,000.

JAU IŠDUOTOS PASKOLOS iki
termino lieka senomis palūkanomis
(pradedant 6.5%).

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekma-
dieniais nuo 10:30 iki 12:30 val. Darbo dienomis -
nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrus šeštadienius.
Vakara - trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7
iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Diena-penk-
tadieniais nuo 1 iki 6 val. Vakara - pirmadieniais,
trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

Sekmdieniais nedirbama vasara nuo birželio 15 d.
iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd. DRAUDIMO AGENTŪRA 727-3120

6695 - 35th Avenue, Montreal, 409.

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B. 727-3120.
Arvydas RUDZEVIČIUS, A.I.B. NAMU: 271-5758.

KOMERCINIO, PRIVATAUS TURTO, AUTOMOBILIŲ, ATSAKOMYBĖS, GYVYBĖS DRAUDIMAS

Keating FORD Sales Limited

TEL. 769-8831

4475 BANNANTYNE AVE.,
VERDUN, QUE.

USED CARS
1 year guarantee

Kreipkitės į
LEO GURECKAS
Sales Manager's Assistant
Keating Ford Lietuvių atstovas
769-8831.
Tel: namu 366-2548

MOKA UŽ
EINAMASIAS SĄSKAITAS

5%

"LITAS" nieko neskaito už išra-
šytus čekius ir juos kas mėnesį
grąžina paštu.